+75 ex
ONSDAG
Nya Åland
8 APRIL 2009 NR 77 PRIS 1,20 €

Hennes idé gav nya tröjor

KULTUR. **Eva Nyberg**, ordförande i Föglö hembygdsförening, är initiativtagare till tävlingen om 2000-talets Ålandströja. Hon är glad över de många bidragen och över att stickning är inne igen. Just nu kan tröjorna ses i Ålands museum. Nyan har varit där.

Näringsministern sa nej till ny frakthamn i Geta

För 16.000 euro kunde Åland ha fått ny fartygslinje öster- och västerut

NYHETER. Geta var snubblande nära att få en ny hamn på en ny nordlig fraktrutt mellan Nystad i riket och Hargshamn i Sverige till en kostnad på blygsamma 16.000 euro under tre år – en satsning som har utretts i mer än ett halvår.

Men näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C) sa nej i fredags – utan att koppla in resten av landskapsregeringen.

Mikko Viitanen, specialforskare vid Åbo universitet och sedan tidigare uppdrag välbekant med åländsk sjöfart, är upprörd.

– Åland skulle ha fått den största nyttan av rutten som också är tänkt för passagerartrafik i mindre skala. Hur kan en näringsminister tacka nej till en sådan möjlighet utan att hela landskapsregeringen är inkopplad? Är det här en signal till övriga Finland att Åland minsann klarar sig bra på egen hand, undrar han.

Fartygen kommer att gå Åland förbi och Geta går miste om hamnen.

Den 15 april, två dagar efter påsk, ska den slutliga ansökan lämnas in till EU. Någon ny chans återkommer inte.

SIDORNA 4-5

Drama i kyrkan. Gudrun Carlsson, Ulla Andersson och Nina Lindfors spelar kvinnorna som under den första påsken gick till Jesu grav bara för att upptäcka att den var tom. Elever från Ytternäs skola klass 6a var på påskvandring i Sankt Görans kyrka. Foto: JONAS EDSVIK

En vandring under Jesu sista dagar

REPORTAGE. En soldat som efterlyser Jesus. En man som förråder Jesus. Tre kvinnor som är på väg till Jesu grav för att smörja och linda hans döda kropp. Och slutligen en ängel som berättar att Jesus inte finns i graven.

För andra året i rad dramatiserar Mariehamns församling påskens berättelse för sina besökare under en påskvandring. Vandringen åskådliggör de viktigaste punkterna i påskens berättelse.

SIDAN 7

Glasbiten som hittades tillsammans med kycklingen mäter cirka en gånger två centimeter. Foto: MALIN TILLSTRÖM

Hittade glas i kycklingen

NYHETER. Mariehamnaren **Jutta Falenius-Rautatammi** hade precis börjat steka kycklingen när hon gjorde fyndet. En glasbit.

– Jag blev helt till mig, skulle vi våga äta kycklingen?

Polisen på Åland har nu två fynd av glas i mat att utreda. Bitarna är skickade till kriminallaboratoriet för undersökning.

SIDAN 5

Foto: ANDREAS DIENERT

Daja, Allsvenskans mest omtalade spelare just nu

SPORT. När Djurgården mötte Örebro SK i måndags chippade **Daniel "Daja" Sjölund** in matchens enda mål - på straff i den 78:e minuten.

– Det var bara att kliva fram och sätta den. Jag har tittat på reprisen nu och det var starkt av målvakten att hålla i men han tappade balansen och han får sen bara en touch på bollen. Jag var så inne i matchen just i det läget, så speciellt orolig över att han skulle ta den var jag ändå inte, säger Daja.

Det skrevs mycket om straffen i svenska medier efter matchen. Nyan har grävt bland citaten.

SIDAN 11

folk 7
Carita Johansson vann en stegräknare i tävlingen där man skulle skulle para ihop rätt hus med rätt adress.

kultur 8
Joa Helgesson är på spaning efter Joel Pettersson på Åland.

folk 16
Pensionären **Sam Hohental** hinner skåda fåglar och forska i krigshistoria.

åland 24 i kväll
I dag visas reportageprogrammet Kolon.

Välkommen till Ålands största mässhall!
Vårmässa
Eckerö Hallen
25-26 APRIL
Mer info och anmälningar:
www.eckeromassa.com Tel 38 021 Gunnel
Anmäl dig nu!

Ny ägare till Salong Strix

Malin Jansson, 20 år, har köpt affärsrörelsen

Malin Jansson tar över Salong Strix i Godby center. Tidigare ägaren Jessica Wickström jobbar kvar åtminstone till slutet av juli.
–Roligt och spännande, tycker den nya innehavaren.

Sålde. Jessica Wickström (närmast kameran) har sålt Salong Strix i Godby center till kollegan Malin Jansson. Foto: ERKKI SANTAMALA

Jessica Wickström köpte salongen, som då hade ett annat namn, av **Sickan Dahl** för tre år sedan. Fram till sista mars har salongen haft tre frisörplatser, och från och med maj utökas platserna med ytterligare en frisörstol när **Johanna Blomqvist** börjar. **Ramona Andersson** och **Linda Granberg** jobbar kvar Salongen fortsätter under samma namn och med samma verksamhet som hittills.

”Väldigt framåt”

Malin Jansson började som praktikant på Strix för två år sedan.

–Redan då märkte jag att hon var väldigt framåt och och såg att hon kunde gå långt. För ett år sedan frågade jag henne för första gången om hon ville köpa salongen ifall jag skulle sälja, berättar Jessica.

Malin tycker att det är en fördel att ha jobbat på salongen nu när hon tar över.

–Det känns både roligt och spännande. Ända sedan jag var liten har jag drömt om att driva en egen salong, säger hon.

Egna företagare

Alla frisörer i salongen är egenföretagare som hyr in sig och som sköter sin egen ekonomi, även om salongens ägare har huvudansvaret för verksamhet och drift. Bokningarna delas upp någorlunda jämnt och samarbetet flyter bra.

–Vi kommer väldigt bra överens allihopa. Vi är ett sammansvetsat team. Vi strävar efter att trivas på vår arbetsplats och vill överföra den hemtrevliga känslan till kunderna. Vi kommer förhoppningsvis att kunna erbjuda mera kvällsöppet nu när vi är fem frisörer. Vi tar också in en ny produktserie som vi hoppas att kunderna uppskattar.

Den 12 maj ordnas en kursdag i salongen för hår- och hårbottenanalyser. Proffs från fastlandet håller kursen.

–Den som vill delta som modell på kursen får gärna höra av sig. Deltagandet är avgiftsfritt.

Svårt få lån

Det är en ung företagare som tar över. Malin är bara 20 år. Å andra sidan var Jessica också bara 22 när hon köpte salongen.

–Malin har varit delaktig i salongens verksamhet så länge så hon vet exakt vad hon köper, säger Jessica.

Det kan vara svårt för unga företagare att få förtroende hos banken, konstaterar de.

–Trots att man tycker att det borde vara tvärtom. Samhället behöver ju unga, aktiva, drivande företagare.

Malin berättar att hon hittade en bank som var villig att låna ut pengar.

–Banken var positiv och trodde på mig. Men samtidigt förlorade min gamla bank mig som kund.

Nya utmaningar

För Jessica väntar nya utmaningar. Förra våren utbildade hon sig till makeupartist och vill fortsätta på den vägen.

–I och med att jag säljer salongen får jag mera frihet att frilansa i både Sverige och Finland, säger hon.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Joe Brandt vill få avsked hävt

Jomalas förre kyrkoherde Joe Brandt lämnade in sin avskedsansökan till Borgå domkapitel i oktober 2008.
Nu har han vänt sig till förvaltningsdomstolen i Helsingfors för att få beslutet ogiltigförklarat.

Joe Brandt.

–Jag har på laga grund besvärat mig mot det avsked som domkapitlet under hot avtvingat mig, säger Joe Brandt till Nya Åland.

Det beslutet fattades enligt honom under stor press. Han berättar att biskop **Gustav Björkstrand** i ett mail begärde ett besked inom 24 timmar.

Brandt, som då hade blivit sjukskriven efter en hjärtinfarkt, ville ha ett par veckor på sig att tänka på sin framtid.

–Men beslutet fattades mitt i natten, och med stor ångest.

Beslut kan dröja

Det kan ta upp till ett år innan förvaltningsdomstolen fattar ett beslut. Om domstolen ger honom rätt - vad gör han då?

–Om jag inte är pensionär eller har fyllt 68 år kan jag söka vilken prästtjänst som helst i kyrkan.

I Jomala församling?

–I dagsläget vill jag inte svara på den frågan.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Lundberg kandiderar för SFP i parlamentsvalet

Valde bort samarbete med Centern i Finland

Vice lantrådet Britt Lundberg (C) ställer upp som kandidat på Svenska folkpartiets lista i valet till EU-parlamentet.

– Det ska bli trevligt att ha med Britt. Hon är en tuff kvinna med huvudet på skaft, säger SFP:s partisekreterare Ulla Achrén.

Vill bli EU-parlamentariker. Vice lantrådet Britt Lundberg (C) förs fram som borgerlig åländsk kandidat på Svenska folkpartiets lista. – Hon har mycket goda chanser att få röster också på fastlandet, säger SFP:s partisekreterare Ulla Achrén (infälld).
Foto: ANNIKA KULLMAN

Under Centerns styrelsemöte i måndags förespråkade en majoritet Britt Lundberg som kandidat på den allborgerliga listan, berättar partiledaren **Veronica Thörnroos**.

– Britt är för oss det självklara valet. Hon är en duktig politiker som är insatt i EU-frågor. Hon har också ett stort stöd från andra partier.

Liberalerna och Frisinnad samverkan ställer sig bakom Lundbergs kandidatur.

– Vi hoppades på det. Jag är glad över att både Centern och Britt har meddelat det här, säger **Johan Ehn** (FS).

Välkomnar beskedet

SFP:s partisekreterare **Ulla Achrén** välkomnar beslutet. ”En både Ålands- och EU-kunnig kandidat”, säger hon om Lundberg.

– Jag är verkligen glad över att partierna har enats om att det finns en kandidat på Åland som kan samla ålänningarna.

Britt Lundberg kommer att få 10.000 euro, lika mycket pengar som övriga 19 SFP-kandidater, för att att driva sin kampanj.

– Vi kommer att ha vissa aktiviteter på Åland. Men vi har en grundplåt så att Britt har möjlighet att röra sig på fastlandet också, berättar Ulla Achrén.

Tror på plats

Ulla Achrén påpekar att SFP inte har någon huvudkandidat. Hon tror att Britt Lundberg har en chans att ta en plats i parlamentet.

– Det finns helt klart den möjligheten.

Men för att det ska ske måste Lundberg vinna många röster på rikssidan.

– Vi ska inte dela ut rösterna innan valet har förrättas, men hon har goda chanser att få mycket röster också på fastlandet.

– Åland kan säkert ge en 8.000 röster.

Valde bort systerparti

Under styrelsemötet i måndags diskuterade Centern också den finländska Centerns erbjudande om ett samarbete i valet. Senast i fredags mötte de åländska politikerna den finländska gruppens ledning.

Att valet slutligen föll på SFP har flera orsaker, berättar Britt Lundberg. Dels vill man vara säker på att få in en svensk kandidat i parlamentet, dels erbjöd inte Centern i Finland ålänningarna samma möjlighet som SFP att ställa upp en egen kandidat på listan.

– Men det handlar främst om att vi vill ha en enad front på Åland.

Bevara det nationella

Finländarna kan dra nytta av den åländska erfarenheten av att i många sammanhang vara minst, tror Lundberg.

– När man är liten måste man jobba smart.

En grupp ska lägga fram en strategi för kampanjen. Britt Lundberg säger att det är viktigt för henne att lyfta fram vikten av att bevara det som är speciellt för medlemsstaterna och regionerna.

– Det är en ledstjärna för mitt arbete inom EU att man ska få bibehålla de nationella särarterna.

Hur ska du kombinera ministerjobbet med en intensiv valkampanj?

– Det blir säkert tufft. Fördelen är att det blir en kort kampanj. Men **Katrin Sjögren** som är min ersättare och tjänstemännen på avdelningen kan få dra ett större lass under maj.

Ändrar sig inte

Obunden samling har tidigare tackat nej till ett samarbete. Ulla Achrén gjorde under gårdagen ett sista försök att få med de Obundna på valtåget.

– Jag har sagt till **Gun-Mari Lindholm** (partiledare reds anm) att de får fundera på saken över påsk.

Men Gun-Mari Lindholm säger till Nya Åland att Obunden samling står fast vid sitt beslut.

– Det ska till något extra om vi ska ändra oss.Vi tycker inte att det här motsvarar de förväntningar vi har på ett samarbete.

Hårt jobb

Hon önskar Britt Lundberg lycka till.

– Det är säkert ett hårt jobb att turnera runt i Finland och ragga röster. För rösterna på Åland räcker inte till.

Den officiella nomineringen från SFP:s sida sker nästa veckas torsdag. Redan i dag träffas den åländska arbetsgruppen för vidare diskussioner.

– Nu ska vi börja jobba med strategier för hur vi ska genomföra valet partierna tillsammans, säger Britt Lundberg.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

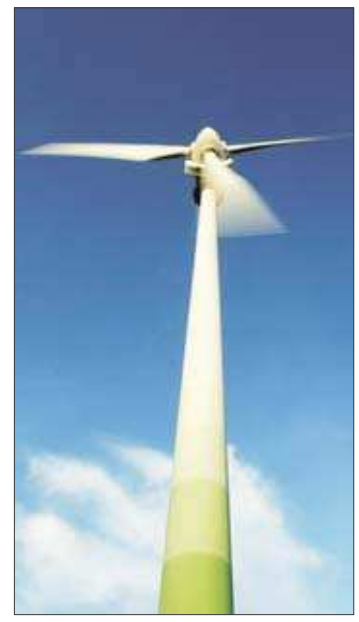

Vindkraft.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

ÅEA bakom vindkraftpark

Ålands elandelslag är ett av 25 elbolag som deläger Kanteleen Voima oy ab. Bolaget utreder nu byggandet av en landbaserad vindkraftspark i Kopsa by i Brahestad. Områdets högsta punkt ligger upp till 110 meter över havsnivån och bjuder således på förutsättningar för god produktion. Vidare går stamnätet för el förbi i direkt anslutning till platsen, meddelas i ett pressmeddelande.

Utredningar visar att det ryms cirka 30 stycken vindkraftverk med kapacitet för 3-5 megawatt.

– I praktiken betyder det att upp till 15.000 eluppvärmda hus skulle kunna få sin el från denna vindkraftspark. Parken skulle minska koldioxidutsläppen med cirka 200.000 ton årligen, skriver bolaget.

Nu ska vindmätningar, en miljökonsekvensbedömning samt uppgörande av generalplan göras. (mt)

Tilläggsbudgeten presenteras i dag

I dag blir förslaget till första tilläggsbudget för 2009 offentligt.

Budgetförslaget antogs av landskapsregeringen i går men presenteras först i dag då protokollet justerats.

I förslaget redogör landskapsregeringen även för nästa års budgetramar. En presskonferens hålls klockan 11. Nyan kommer att uppdatera läsarna under dagens lopp på nyan.ax.

Många fast för fortkörning

■ Tio dagars körförbud fick den person som i söndags körde 122 kilometer i timmen på 90-sträckan i Östanträsk i Hammarland. Polisen rubricerar händelsen som äventyrande av trafiksäkerheten.

Samma rubrik blev det för den som i söndags körde 74 kilometer i timmen i Godby där det bara är tillåtet att köra 50. En annan bilist i Godby fick böter för hastigheten 67 kilometer i timmen på 50-väg.

Böter blev det också för den person som körde med en oregistrerad släpvagn. (tt-s)

■ **Polisen har** fått in en anmälan om miljöförseelse och hemfridsbrott i Granboda i Lemland.

Minigolfbygget har börjat

Grundarbete. I måndags drog arbetet i gång.Bland annat ska elen stärkas, något som Fredrik Eriksson just håller på med.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Byggandet av minigolfanläggningen i Österhamn är nu i gång.

I måndags togs det första spadtaget och till midsommar väntas allt stå färdigt.

Ångbåtens äventyrscenter, minigolfanläggningen som **Dennis Jansson** och hans Mariepark Ab står bakom, ska vara färdigbyggt om lite drygt två månader.

I måndags började grundarbetet med det 1780 kvadratmeter stora området, som ska inrymma två niohålsbanor, intill infartsvägen som går till restaurangbåten FP von Knorring i Mariehamn.

– Den 21 april kommer banorna, och sen ska allt vara klart till midsommar är det tänkt, säger Jansson.

Uteservering

Det ingår också en servicebyggnad i byggplanerna som bland annat ska innehålla servering. Byggnadsnämnden i Mariehamn har gett tillstånd för bygget på drygt 120 kvadrat som skall placeras intill den magasinsbyggnad som nu finns på samma sida av vägen.

Bidrag

Den totala kostnaden för projektet väntas sluta på 400.000 euro varav 360.000 euro finansieras av Mariepark Ab. Resterande kommer finansieras med bidrag från landskapsregeringen och EU på 20.000 euro vardera.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) sa blankt nej

Geta gick miste om chansen till hamn på planerad fraktrutt

Geta kunde ha blivit åländsk knutpunkt för en ny nordlig fraktfartygsrutt mellan Hargshamn i Sverige och Nystad i riket – om inte näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) hade sagt nej.

Att få det utrett skulle ha kostat landskapet 16.000 euro under tre år.

Ny transportlinje. Så här skulle den nya fraktrutten – som också hade tillåtit en mindre del persontrafik – ha sett ut om näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) inte hade sagt nej till åländskt deltagande för blygsamma 16.000 euro. Geta skulle ha blivit knutpunkt och fått en välbehövlig vitamininjektion. Nu dras rutten förbi Åland i stället.
Karta: MONICA FOGELSTRÖM

Det hela handlar om ett Interregprojekt med namnet ”Via Åland”. Det går, som namnet säger, ut på att binda ihop Hargshamn nära Grisslehamn med Nystad via Geta som är eftersatt i näringshänseende.

Billigare transporter

Tanken var att till exempel frakta gödsel från fabriken i Nystad till Geta till konkurrenskraftiga priser, att ge en ny transportväg för företag som satsar på momsfrihandel tack vare Ålands skatteundantag, att vara ett billigt alternativ för livsmedelstransporter och att också skapa en möjlighet för persontrafik i mindre skala för den som vill åka till riket på andra tider är dem som de stora rederierna erbjuder. Hamnen i Geta skulle enligt planerna ha blivit åländsk knutpunkt. Eckerö kunde ha fått en särskild anslutningslinje.

Kort sagt – landskapsregeringen kunde med en billig peng fått en unik chans att vitalisera två kommuner i behov av satsningar. Utan att behöva utreda projektet eller författa ansökan till EU, utan krav på senare finansiering och utan att arbete och pengar hade behövt läggas ner på att skaffa frakter – det skulle andra ha gjort. Det hela hade blivit så gott som gratis för landskapet.

Kostnad: 16.000 euro

För en månad sedan lämnades anhållan in om landskapets del av finansieringen, 16.000 euro på tre år, för utredning av den alternativa transportrutten med Åbo universitet som huvudprojektägare.

Den 2 april, i fredags, fattade näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C) beslutet på finansieringshandläggare **Kenneth Åkergårds** föredragning.

Beslutet blev nekande – med en kryptisk motivering: Projektet uppfyller Interregprogrammets målsättningar, men projektet innehåller nya mål för transportleder som till en del inte är behandlade av landskapsregeringen. ”Beslöts med närmast ovan stående som grund att inte förorda motfinansieringen av projektet”, står det i beslutet med tillägget att den slutliga projektansökan ska lämnas in till landskapsregeringen efter att beslut om projektets finansiering fattats i styrkommittén för Interregprogrammet.

”Vet ärligt talat inte”

Kruxet är bara att landskapsregeringen inte kommer att få någon sådan ansökan. I och med det fattade beslutet är Åland ute ur projektet.

Så här säger Kenneth Åkergård:

– Jag vet ärligt talat inte varför Jan-Erik Mattsson ville ha ett sånt beslut och varför landskapsregeringen inte var beredd att gå in i projektet åtminstone i det här skedet.

Ingen ny chans

Men det kommer ju inget nytt skede? Åland är ju ute i och med hans beslut?

– Ja, i praktiken är vi ute. Det kommer ingen ny chans. Man måste ha en fullständig budget och finansiering när man lämnar in den slutliga ansökan till Interreg-sekretariatet i Åbo.

Kenneth Åkergård, föredragande.

Pratade ni om det, du och näringsministern?

– Nej. Näringsministern gav bara klart besked om att så här ska det vara. Han sa att det här projektet kan vi inte ha, så här ska vi göra. Det är politik med i beslutet som jag ser det.

Uppenbar nytta?

I samband med att Interregprojekt bereds och beslutas ser man till vilken nytta Åland har, förklarar han.

Men är inte nyttan uppenbar för norra Åland och i synnerhet för Geta som går på knäna ekonomiskt?

– Det kan man tycka. Men inslaget från näringsministern – det om att landskapsregeringen inte behandlat de nya målen med transportlederna – var inget som jag kände till när jag beredde ärendet. Landskapsregeringen ville tydligen inte att projektet skulle föregå landskapsregeringens behandling. Men det bakomliggande resonemanget måste du fråga näringsministern om.

Tackade nej. Näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) sa nej till anhållan om 16.000 euro på tre år mot att Geta hade fått en ny fartygshamn bekostad av EU på en ny nordlig fraktlinje.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Näringsminister Jan-Erik Mattsson (C):

Jag hade inte torrt på fötterna för ett ja

Näringsminister Jan-Erik Mattsson (C) säger att han backade projektet därför att han inte hade ”torrt på fötterna” för att säga ja.

Han berättar att landskapsregeringen före en tid sedan kontaktades av personer i Väddöregionen om en vägdragning till Grisslehamn.

– Men i den ansökan som lämnades in så handlade det inte om någon väg utan om en nordlig länk som gick ut på att en ny anslutningshamn skulle byggas i Geta. Det var en så pass ny tankegång att jag inte kunde bevilja pengar utan överläggningar med resten av landskapsregeringen. Pengar för vägen hade jag utan vidare beviljat.

Han har uppfattningen att Åland kan hoppa på projektet igen i höst – något som specialforskare **Mikko Viitanen** förnekar i artikeln här intill.

Samma säger han när Nyan ringer upp igen för att kolla Mattssons uttalande.

– Grisslehamnsvägen är ett helt separat projekt, även om den norra korridoren stöder Väddöprojektet.. EU har gett beskedet att vi kan ha bara två projekt på gång samtidigt.

Och det går faktiskt inte för landskapsregeringen att haka på i höst – de företag som behöver den nya fraktrutten kan inte vänta eftersom den ekonomiska situationen enligt Viitanen i så fall blir ohållbar för dem.

– Att näringsministern säger så nu är nog mest en bortförklaring. Han ville inte ha den nya fraktlinjen av någon anledning, trots att den skulle ha blivit så gott som gratis för Åland, säger han. (ao)

Specialforskare Mikko Viitanen vid Åbo universitet:

Åland hade fått största nyttan

– Åland skulle ha fått den största nyttan av projektet. I stället säger man nej, och det i ett så sent skede att det blir problem att få ihop finansieringen i tid.

Mikko Viitanen, specialforskare vid Åbo universitet, är en av dem som har utrett ”Via Åland” i över ett halvår på uppdrag av städerna Nystad och Hargshamn. Han ville ha Åland med i projektet.

Förhandlingar har förts med Geta kommun och man har tittat på olika platser i kommunen där en hamn kunde anläggas. Ålands handelskammare har också varit inkopplad.

Han har tillsammans med Nystads utvecklingschef och hamnchef och Harghamns chef besökt landskapsregeringen och presenterat projektet för finansieringshandläggare **Kenneth Åkergård** som enligt utredaren tyckte att det lät som ett bra projekt.

Inte glad

I dag är han allt annat än glad.

– Vi har utrett den alternativa fraktrutten i mer än ett halvår och gjort upp ett logistiskt nätverk som skulle gynna Geta men möjligen också Eckerö. Den norra fraktkorridoren skulle ha inneburit en länk till utlandet och till resten av Europa via Geta om inte näringsminister **Jan-Erik Mattsson** hade sagt nej.

Billig gödselfrakt

Mikko Viitanen kan omöjligt förstå och undrar vari problemet ligger.

– Jordbruksnäringen är i kris, gödselpriset har skjutit i höjden och den nya rutten hade betytt att gödsel hade kunnat transporteras billigt till Åland direkt från fabriksenheten i Nystad. Varför är en näringsminister med centerbakgrund emot det? Eller vill han bara pengar till en tunnel till Föglö?

EU finansierar projektet till 75 procent. Nystad, Hargshamn och Åbo universitet har bidragit med 30.000 euro.

– Vi tyckte att om Åland vill vara med så bör man vara med och betala lite. Åland skulle ju ha fått den största nyttan. Nu måste vi i stället snabbt söka pengar i Sverige och Norge eftersom ansökan ska lämnas in senast den 15 april.

Andra besked

Han påpekar att också många åländska företag och rederier, som ser sig omkring efter nya möjligheter, är intresserade av den alternativa transportrutten för frakter av olika slag.

– Det har sagts att åländska rederier inte är intresserade, men jag har fått helt andra besked av vissa åländska rederier.

Mikko Viitanen gjorde utredningsarbetet om det finländska sjöfartsklustret i början av 2000-talet – ett arbete som bidrog till att fartyg inte flaggades ut den gången och att varvsindustrin stannade kvar i Åbo.

– Största delen av stödet gick till åländsk passagerartrafik. Den gången skaffade vi stödpengar till Åland tack vare hårt arbete, men nu säger näringsminister Mattsson nej tack när vi försöker utveckla sjöfarten ytterligare. Han tycks inte förstå jordbrukets behov. Han borde inte ha makten att ensam fatta ett sånt beslut när han så uppenbart har gått vilse.

Signal till riket?

Han undrar om beslutet ska tolkas som en signal till hela Finland om att Åland inte behöver någon hjälp utifrån.

– Men det blir nog synd om Åland om man har den attityden i framtiden.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Stort överskott i Jomalabudget

Jomala redovisar ett stort överskott för 2008, det framgår nu då arbetet med bokslutet börjar bli klart. Överskottet beror till stor del på att skatteintäkterna totalt är cirka 438.000 euro högre än beräknat.

Kommunstyrelsen i Jomala godkände i måndags de överskridningar som har gjorts 2008.

Bland de större summorna finns till exempel äldreomsorgen som överskred ramen, främst på grund av kostnader för De gamlas hem, med totalt 197.131 euro och socialvården som redovisar ett underskott på över 96,000 euro eftersom det har behövts pengar för placeringar av två barn.

Jomalas andel i Mises stora förlustpaket är 72.348 euro. Kommunstyrelsen beslöt att göra en transaktion i form av en avsättning enligt försiktighetsprincipen. Det handlar inte om en utbetalning till Mise utan om en gardering i det fall att pengarna behövs i framtiden. (tt-s)

Hittade glasbit i kycklingfilén

Ytterligare en glasbit dold i en Pirkkaförpackning har hittat till en åländsk konsument. Jutta Falenius-Rautatammi upptäckte en stor glasbit när hon på tisdagskvällen stekte kyckling.

– Det här är mystiskt skrämmande, säger hon.

Ovälkommet. Att kycklingfilébiffarna från Pirkka hade sällskap av en stor glasbit såg Jutta Falenius-Rautatammi när hon öppnade förpackningen.

Nya Åland har tidigare berättat om den pojke som hittade glasbitar i en köttpirog av märket Pirkka. Nu har nästa glasfynd hittats av en åländsk konsument. Mariehamnaren Jutta Falenius-Rautatammi tillredde på tisdagskvällen Pirkkas färska kycklingfilébiffar och gjorde då upptäckten.

– Jag rev av plasten, stekte kycklingen och sköljde ur asken. När jag tittade ner i diskhon låg det en glasbit där som inte kan ha kommit någon annanstans ifrån än kycklingförpackningen, säger hon och tillägger:

– Jag blev helt till mig, skulle vi våga äta kycklingen? Men jag tänkte att när biten var så stor skulle vi inte kunna undgå att se fler.

Nyan mäter upp den vassa glasbiten innan den överlämnas till polisen, och den visar sig vara cirka två gånger en centimeter stor. Jutta Falenius-Rautatammi såg inga hål på förpackningen och drar slutsatsen att biten måste ha lagts ned i fabriken.

– Min teori är att några djurrättsaktivister myglat sig in i fabriken. Det här är mystiskt skrämmande, säger hon.

Plockar bort

De aktuella kycklingfilébiffarna köptes från Mattssons i Godby. Vd **Håkan Lundberg** är förfärad över nyheten.

– Vi gjorde åtgärder för det som hände förra veckan enligt den information vi fått från Kesko, säger han.

Vilket innebär?

– Att man plockar varan ur sortimentet.

Det ämnar man nu också göra med Pirkkas kyckling.

– Det är sjukt det här, jag förstår inte vad det handlar om och vad folk är ute efter. Lyckligtvis har ingen skadats än, säger Lundberg.

Text och foto: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Glasfynd skickades till laboratorium

Glasfynden som gjorts i riket och i Sverige förbryllar. Nu ligger det också på den åländska polisens bord.

– Vi utreder så långt vi kan, säger kriminalkommissarie Olof Lindqvist.

Sabotage? Kriminalkommissarie Olof Lindqvist hoppas glasfynden inte beror på sabotage. Foto: JONAS EDSVIK

Det första glasfyndet i färdigförpackad mat på Åland gjordes förra veckan i Pirkkas köttpirog, det andra gjordes i tisdags vilket du kan läsa mer om i artikeln här intill.

Köttpirogen inhandlades på Kantarellen.

– En pojke skulle mumsa i sig den när han såg att det var glas i. Det handlade om fyra bitar på cirka 7-8 millimeter som inte är exakt fyrkantiga, säger kriminalkommissarie Olof Lindqvist.

Förpackningen uppgavs vara hel.

– Pirogerna är ju i plast fyllda med luft, det hade märkts om den punkterats.

Undersöker glaset

Som Nyan tidigare berättat har alla köttpiroger av det aktuella märket återkallats från de åländska butikerna.

– Från polisens sida gör vi inga rekommendationer, utan det är upp till Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighet.

Glasbitarna är skickade till kriminallaboratoriet för undersökning.

– De kan se var det kommer från, vad det är för slags glas och om man kan fastställa att det är samma sorts glas i de olika förpackningarna, säger Lindqvist.

Hur länge tar det innan ni får svar?

– Det tar nog en god stund, ett par veckor kanske.

På CKP:s bord

Polisen på Åland har kontakt med Centralkriminalpolisen, CKP, för att höra sig för om liknande fall.

– Vi utreder så långt vi kan, om någon gjort det med flit eller om något skett i produktionen. Fabrikerna ska kollas upp, säger Olof Lindqvist.

Vid misstänkt sabotage samordnas krafterna.

– Det är naturligt att CKP har hand om utredningen, precis som rikskriminalpolisen gjort i Sverige. Men jag hoppas verkligen det inte handlar om sabotage.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Glasskärvor knappast farliga för inälvorna

Det är osannolikt att någon större hälsorisk skulle uppstå av att man sväljer en glasskräva.

– Människan kan bara svälja mycket små och runda skärvor. Inälvorna är så hala och flexibla att skärvor i allmänhet går rakt genom organismen och kommer ut av sig själva med avföringen, säger **Esko Kemppainen**, överläkare i gastroenterologi vid Helsingfors universitets centralsjukhus.

Han tycker att det skulle vara exceptionellt om en glasskärva orsakade allvarliga problem. Till exempel vid Mejlans sjukhus har man aldrig stött på tarmsprickor som orsakats av glasskrävor.

I allmänhet sväljer människan inte vassa föremål eftersom man lägger märke till dem redan i munnen.

– Tänderna råkar säkert värst ut, om man till exempel biter sönder en plomb. (FNB)

Nina Smeds
Epost: nina.smeds@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn
REA

Vi firar 1-15 år

Rebecka Persson i Saltvik Haraldsby fyller 13 år i dag den 8 april. Hon gratuleras av mamma och pappa.

Melker Rundberg på Villagränd i Mariehamn fyllde 1 år i går den 7 april. Han gratuleras av mormor, morfar, moster med familj och morbror Jonte.

Elias Pettersson i Salem utanför Stockholm fyllde 4 år i går den 7 april. Han gratuleras av mamma, pappa och lillebror.

GRATTIS

Grattis

Bror-Anders
70 år
11.4.2009

önskar
Syster, svåger och pojkarna med familjer

TACK

TACK

för all uppvaktning
på min 85-årsdag.

Anne-May G

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Eino Koskinen

med blommor och inbetalningar samt till hemsjukvården och Gullåsen Mellangårds för god vård.

Therése
Krister och Christina
med familjer

Gratulerar 70 år

MARIE-ANNA KARLSSON
Namn: Marie-Anna Rosita Karlsson, f Källroos.
Född: 11 april 1939 i Sund Finby.
Bor: I Sund Gunnarsby.
Gör: Pensionär.
Familj: Maken **Per-Erik**, pensionerad jordbrukare, och fem söner med familjer.
Intressen: Barnbarnen, bakning, sport på tv, med mera.
Födelsedagen: Firas med öppet hus för släkt och vänner på Prästö stugor och kafé från klockan 15.00 och framåt.

Ny på Åland

Den 3 april klockan 01.50 föddes en liten flicka som vägde 3.400 gram och var 49,5 centimeter lång. Här vilar hon tryggt i storebrors famn. Storebror är Liam 3 år. Storasystrar är Malin 17 år och Jennifer 20 år. Mamma och pappa heter Connie och Anders Nordblom och familjen bor i Mariehamn. Foto: STEFAN ÖHBERG

Den 26 mars föddes Ottos lillebror Axel. Han var då 50, 5 centimeter lång och vägde 3.650 gram. Föräldrar är Christian Andersson och Rene Lindvall-Andersson i Mariehamn.
Foto: PRIVAT

Kom ihåg

Amnesty Ålandsgruppen: Möte onsdag 8.4 på stadsbiblioteket i Mariehamn kl 18.00.

Folkhälsan i Mariehamn: Väntar du besök till påsk? Vi hyr ut resesängar, barnmatstolar, cykelhjälmar och flytvästar. Ring 14 777 måndag– torsdag kl 9-14.00.

Föreningen Pusselfamiljen: Månadsträff tisdag 14.4 kl 18:00 på Stadsbiblioteket (musikpaviljongen). Vice ordförande Jessica berättarvad hon lärt sig i en fördjupningskurs om praktiska aspekter av ADHD och Asbergers syndrom.

Hammarlands marthaförening: Huvudvinsten i lotteriet, blå/vitrandig E 92, är outtagen. Ring Ragny Eriksson 040 762 5372.

Mariehamns marthaförening: Månadsmöte onsdag 8.4 kl 18.00 i Villa Carita, ingång från gårdssidan. Styrelsemöte kl.17.00. Välkomna nya och gamla medlemmar.

MISE-föreningen: Årsmöte onsdag 22.4 kl 18.30 i Stadsbiblioteket Välkommen! Sekreterare, 0457 589 9170.

Rädda Barnen/Öppna Förskolan: Påsklov från torsdag 9.4. till måndag 13.4. Välkommen till Västra Esplanadgatan igen tisdagen 14.4 kl 9.30. Glad Påsk!

Socialmissionen på Åland: Styrelsemöte onsdag 8.4 kl.19.00. Mötet är hos ordförande Anette Karlsson-Karlström. Södersundavägen 656.

Södra Finströms byalag: Ni kommer väl ihåg årsmötet på Karl-Ers 13.4, annandag påsk, kl. 15.00. Vi har stadgeenliga förhandlingar, därefter dricker vi kaffe.

Tengsöda byalag: Alla byssbor är välkomna på årsmöte 13.4 kl 18.00 i byagården Axels.

ÅBSK: Sista anmälningsdag till lydnadsproven 25-26.4 är måndag 13.4. Skicka anmälan till Jessica Falck, Berggatan 7, 22100 Mariehamn. För mera info se hemsidan www.absk.fi

ÅBSK: Onsdag 15.4 börjar våra populära onsdagsträffar igen. Kl 18-19 träffas vi med hundar på träningsplan i Torp. I vår med inriktning på socialsamvaro, ev. promenad, fika finns att köpa av en onsdagsvärd.

ÅBSK: Utställningsträning söndag 3.5 kl 13.30 på plan. Vi tränar inför inofficiella utställningen 17.5. Frågor? Ring Gudrun tfn 38 325/0457 343 1490.

Ålands hörselförening: Föreningens hörselrådgivare har mottagning onsdag 8.4 kl 18.30-19.30 i hörselförenings kontor i Ålands handikappförbunds lokaler, Handicampen, Skarpansvägen 30. Hörselrådgivarna kan bland annat utföra enklare service av hörhjälpmedel. Välkommen om du behöver hjälp!

Ålands synskadade: Månadsträff på verksamhetscentret Ankaret, Johannebovägen 9, måndag 20.4 kl 18.00. Gruppen Livning med Bengt Malmberg och Pia Lassila underhåller med sång och musik. Kaffe med smörgås. Rehabiliteringshandledaren Carina Willberg besöker Åland 14-16.4 och nås på tel 040 511 3346.

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Påsken i Mariehamns församling

Onsdagen 8.4
Kl 8.30, 15, 18.30 och 19.30 Påskvandring i S:t Görans

Skärtorsdagen 9.4
Kl 19 Mässa i S:t Mårtens, Turakka, Deáki
Kl 19 Mässa i S:t Görans, Nylund, Laine, Ingegerd Gustafsson, sång

Långfredagen 10.4
Kl 11 Gudstjänst i S:t Görans, Turakka, Deáki, Novemberkören

Påsklördagen 11.4
Kl 13-15 Påskliljor mottages i S:t Görans kyrka
Kl 23 Påsknattsmässa i S:t Görans, Båsk, Sandholm, Oratoriekören

Påskdagen 12.4
Kl 11 Högmässa i S:t Görans, Karlström, Laine, Elina Granlund, sång. Kyrkkaffe

Annandag påsk 13.4
Kl 11 "Genom tidens gång" En Uppländsk Spelmansmässa i S:t Görans kyrka, Karlsson, Laine, S:t Mårtenskören, Andreas Karlsson, tramporgel, Inga-Lill Abrahamsson, Ann-Christin Eriksson, Dan Eriksson, Emelie Eriksson, Elina Jansson och Matilda Koskinen, fiol

Onsdag 15.4
Kl 8.30 Morgonmässa i Margaretagården, (OBS platsen) Karlsson, Laine

9.4 kl 12 OBS ingen torsdagslunch i Margaretagården
Skärtorsdagen stänger pastorskansliet kl 13

Musikalen Noaks ark i S:t Görans kyrka
torsdag 16.4 kl 19 fredag 17.4 kl 19
lördag 18.4 kl 14 och 16
platsbokning tel. 5360

Påsk TV i Ålandskanalen
Skärtorsdag-annandag påsk kl 20 med barn från S:t Mårtens daghem och en påskvandring i S:t Görans kyrka

GUDSTJÄNSTER

Jomala församling

Skärtorsdagen 9 april
Kl. 19.00 Skärtorsdagsmässa (N) i kyrkan med Roger Syrén, Liisa Andersson, Kaj-Gustav Sandholm och S:t Olofs kyrkokör. Altaret avkläds.

Långfredagen 10 april
Kl. 11.00 Passionsgudstjänst med Liisa Andersson, Kaj-Gustav Sandholm. Kvartettsång av Mirjam Schauman, Anki Kjeldsen, Roger Syrén och Björn Thomasson som framför Per-Olof Sjögrens "Jesu sju ord på korset".

Kl. 19.00 Passionsmusik med Sofie Asplund, sopran, Frida Österberg, alt, Andreas Nyberg, violin och Kaj- Gustav Sandholm, orgel. G.B. Pergolesi: Stabat mater. Arior ur Bachs Matteuspassion. Textläsning Roger Syrén. Program 10 euro.

Påsklördagen 11 april
Kl. 10-12 Kyrkan öppen för personlig andakt. Påskliljor kan lämnas till påskmässan.

Påskdagen 12 april
Kl. 11.00 Påskmässa (N; särkalkar) med Roger Syrén, Marie-Louise Nordberg, Kaj-Gustav Sandholm och St Olofs kyrkokör, Sandra Sundblom, trumpet. Påskliljor kan hämtas från kyrkan och föras till ensamma.

Annandag påsk 13 april
Kl. 13.00 Gudstjänst i **Önningebymuseet** med Roger Syrén, Kaj-Gustav Sandholm, Sofie Asplund, sopran, Frida Österberg, alt. Kyrkkaffe.

GUDSTJÄNSTER

FINSTRÖM GETA

9.4. Skärtorsdagen
kl 19 Mässa (N) i Finströms kyrka
kl 19 Nattvardsgudstjänst i Geta kyrka

10.4.Långfredagen
Passionsgudstjänst
kl 11 i Finströms kyrka
kl 11 i Geta kyrka

11.4 Den stilla lördagen
kl 9-18 Finströms kyrka öppen för andakt

Påskdagen
kl 12 Påskmässa i Finströms kyrka
kl 11 Högmässa med konfirmation i Geta kyrka

13.4 Annandag Påsk
Nattvardsgudstjänst
kl 13.30 i Rosengård , Godby
kl 11 i Hemgården Geta

På vandring med Jesus

Jesu sista dagar dramatiserad under en halvtimmes påskvandring. Mariehamns församling bjuder på ett annorlunda kyrkobesök.

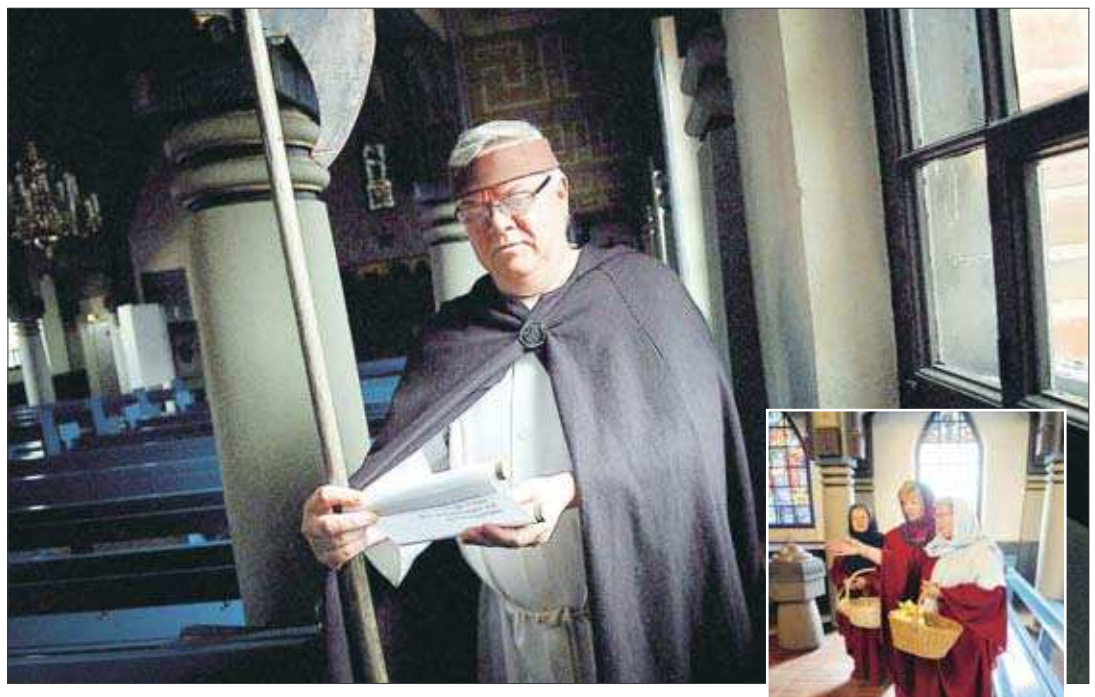

Efterlyser Jesus. Soldaten, spelad av Ulf-Peter Westmark, möter vandrarna i dörren med en efterlysning av Jesus.

Gudrun Carlsson, Ulla Andersson och Nina Lindfors spelar kvinnorna som gick till Jesu grav bara för att upptäcka att den var tom.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

När man går in i Sankt Görans kyrka möts man av tre kvinnor i långa klädnader och en soldat. Där inleds påskvandringen genom Jesu sista tid. Den sista måltiden med en desillusionerad Judas och rädd Petrus, en Pontius Pilatus som frånsäger sig ansvaret över Jesu vidare öde och en ängel som berättar att Jesus inte finns i graven längre. Däremellan får vandrarna gå den långa Via Dolorosa, Smärtans väg till Golgata, avrättningsplatsen där Jesus korsfäst.

Detta är andra året kyrkobesökare kan påskvandra i Sankt Görans kyrka.Vandringen åskådliggör de viktigaste punkterna i påskens berättelse. Församlingens anställda, förstärkta av medlemmar ur kyrkofullmäktige och kyrkorådet agerar. Under tisdagen fick skolelever gå vandringen, i dag är det för allmänheten. Morgonmässan ersätts av påskvandringen och varje vandring avslutas med nattvarden.

Allmänheten kan gå klockan 8.30, 15.00, 18.30 och 19.30.

Missnöjd. Judas, spelad av Hans Björndahl, ger utlopp för sitt missnöje med Jesus under en måltid med vandrarna.

Graven tom. Ängeln, spelad av Viktoria Lindström, berättar att Jesus inte finns i graven. Vandrarna får själva gå in och titta.

Van fotgängare. Carita Johansson skall gå till Godby samma dag som hon fick sin stegräknare. Foto: JONAS EDSVIK

Carita vann stegräknaren

Carita Johansson på Kökar Hellsö vann tävlingen där det gällde att para ihop rätt hus med rätt adress.

–Jag och min man gick till alla adresser för att få allt rätt, säger hon.

25 personer skickade in rätt svar till tävlingen som utannonserades i bilagan Bygga och renovera i slutet av februari. Det blev Carita Johansson som kammade hem stegräknaren.

–Jag och min man motionerar mycket. Jag vill minnas att vi gick till alla adresser under samma kväll, säger hon. (ke)

OBS Det händer

ONSDAG 8.4

BLODGIVNING
Röda Korsgården kl 12.00-18.00. Blodgivning.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
Parks bar kl 22.00. Max Hollstensson.

TORSDAG 9.4

BINGO
Paf Casino kl 19.00. IFK bingo.

BLODGIVNING
Röda Korsgården kl 9.00-13.30. Blodgivning.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Monoshop.
Parks bar kl 22.00. Max Hollstensson.

PÅSKMARKNAD
Utanför Vårdö butik kl 11.00-14.00. Fisk, sötost, bröd, Töftöskorpor, påskbakelser, kaffebröd, dekorationer och blommor.

PÅSKROCK
Dinos bar kl 23.00. Jakob Sundström – Calle Holm, akustiskt, The Stic, Stoner-rock och Eleuthera, Metal/Melodic rock.

STANDUP
Arkipelag restaurangen kl 21.00. Standup Agneta Wallin.

NYÖPPNAD
BUTIK/VERKSTAD
Varor från Baltikum
- *Hantverk*
- *Matvaror*
- *Servetter med tryck*
- *Porslins-/glasmålningar*

LIVLAND
Skarpansvägen 24
Tel 044 276 7027
ÖPPET I APRIL
on-fr 14-17, lö-sö 10-14

PÅSKDANS PÅ BREIDABLICK
i Finström, påskdagen 12.4 kl. 20.00
Musik: Moonlight
Alla danssugna, gammal som ung är välkomna! Arr: Dansens vänner

Stormskärs
konferens & värdshus
på Simskäla
PÅSKÖPPET
12 och 13 april kl 15–20
(påskdagen och annandagen)
Påsk á la carte meny
Ring 47 560 eller 0400 783 086
för bokning av bord
(obligatoriskt eftersom det finns begr. antal bord)
E-post: stormskar@aland.net www.stormskar.ax

VAD HÄNDER MED KLIMATET?
Klimatförändringarna har stor betydelse för vår framtid på jorden.
Klimatseminarium onsdagen den 15 april kl. 19.00 i Ålands Hotell och restaurangskola
Inger Jägerhorn presenterar rapporten
"Makt och vanmakt i klimatförhandlingarna"
Arr: Föreningen Norden på Åland i samarbete med Ålands landskapsregering och Östersjöfonden

IFK Mariehamns påskkalender 2009

Lucka 5: 55, 762, 2325, 1309, 1156, tårta 1697.
Lucka 6: 1039, 1982, 2248, 1553, 998, klockradio 1809.
Lucka 7: 1596, 1050, 1221, 1705, 2199, tårta 730.
Lucka 8: 18, 816, 571, 449, 419, radio 681.
Lucka 9: 1138, 345, 1652, 672, 1137, radio-cd 1342.
Lucka 10: 205, 2410, 1544, 2384, 421, presentkort 318
Lucka 11: 448, 1142, 675, 905, 1118, resa 1297

MATHIS Hallen

POSTEN ÅLAND

Påsköppet på Posten

Skärtorsdagen
Postkontoren har öppet till kl. 15.00
Postterminalens kundexpedition är öppen till kl. 15.00
Postboxarna i Mariehamn är öppna kl. 9–15
Postterminalens postboxar är öppna kl. 6–20
Normal postutdelning

Långfredagen
Postkontoren stängda
Postboxarna i Mariehamn är öppna kl. 15–17
Postterminalens postboxar är öppna kl. 13–17
Söndagsutdelning av dagstidningar

Påsklördagen
Postkontoret i Mariehamn har stängt
Postboxarna i Mariehamn är öppna kl. 15–17
Postboxarna i Postterminalen är öppna kl. 13–17
Ingen tidningsutdelning

Påskdagen
Postkontoren stängda
Postboxarna stängda
Ingen tidningsutdelning

Annandag Påsk
Postkontoren stängda
Postboxarna i Mariehamn är stängda
Postterminalens postboxar är stängda
Ingen tidningsutdelning

Postombudens öppettider varierar, för mer information kontakta respektive postombud

POSTEN ÅLAND AB, PB 1000, 22111 MARIEHAMN
TEL växel 6360 • FAX 636 608 • E-POST brev@posten.ax
INTERNET www.posten.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Jag vill att det ska vara enklare att gå på teater. Det är en plats där människor får möta sina egna tankar, samtidigt som man blir road, oroad eller provocerad.
ELIN KLINGA, skådespelare, i DN-intervju.

Lever sig in i rollen som Joel

Joa Helgesson fascineras av Joel Petterssons texter

–Jag har levt med Joel hela vintern och det börjar kännas som om han kommer väldigt nära.

Det säger Joa Helgesson som skall göra titelrollen i sommarens Joelopera i Mariehamn.

I går såg han för första gången Alandica där han skall ha premiär den 24 juli.

Joa/Joel. Joa Helgesson, som gör Joel Pettersson i sommarens Joelopera är på Åland för att bekanta sig med sin rollfigur.
Foto: JONAS EDSVIK

Unga barytonsångaren **Joa Helgesson**, som studerat vid Operahögskolan i Stockholm, är född 1981 i Stockholm och känd för en finländsk och åländsk publik genom den finlandssvenska tv-serien ”Mästersångarna” där åländska sopranen **Frida Jansson** också var en av de medverkande.

Varit på Åland

Åland är inte okänt för honom.

–Min mormor har sedan länge en fästman som är ålänning och jag har sommartid hälsat på vid deras stuga, säger han.

Stugan ligger i Lemland vilket betyder att han också tidigare besökt Joels hemkommun. I går skulle han dessutom åka dit för att ta sig en grundligare titt på Joelminnen i kommunen.

Litterärt intresse

Joa Helgesson berättar att han också studerat litteraturvetenskap vilket gör att han tagit till sig Joel Petterssons texter med ett särskilt intresse. Han berömmer hans språk och berättarteknik och döljer inte att han är fascinerad av Joel och ser fram emot att få göra honom på operascenen i sommar.

–Joel Pettersson är ju mycket intressant, också något av en kameleont som tar över personlighetsdrag av människor som han påverkas av. Samtidigt som han tidvis också verkar ha varit mycket isolerad.

Rättvist porträtt

Lars Huldéns libretto och dramaturgen och regissören **Richard Barks** intentioner med föreställningen stämmer, enligt Helgesson, väldigt väl överens med det han nu läst om och av Joel Pettersson.

–Det är ett rättvist porträtt som ges av Joel, säger han.

Samtidigt vill han också passa på att berömma **Nikolo Kotzevs** musik.

–Han har lyckats få fram fina slingor i sin musik och de storslagna körpartier som ingår passar väl med Joels ibland högtflygande visioner.

Dialekthjälp

Att som rikssvensk göra en jordnära åländsk Joel har givetvis sina språkliga svårigheter men också där har Joa Helgesson stora ambitioner. Han har fått löfte om hjälp på traven med den åländska dialekten av Frida Jansson som han känner sedan de båda var med i ”Mästersångarna” .

–Vi har redan så smått börjat med konsultationerna, säger Joa.

Nio föreställningar

Den 24 juli är det alltså premiär på operan ”Joel” i Alandicas stora sal och man ger sammanlagt nio föreställningar till den 5 augusti. Enligt **Rolf Lindqvist** i operaföreningen finns nu endast ett hundratal platser kvar till premiären.

I de övriga solistrollerna i ”Joel” återfinns **Jenny Carlstedt, Therese Karlsson, Annika Sjölund, Mikael Fagerholm** och **Johnny Ahlström**.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Välkomna på
Alandia Strings r.f.
15 ÅRS
JUBILEUMSKONSERT
med
Stefan ★ Kim

SÖNDAG 19 APRIL KL 16
i Alandica Kultur och Kongress

”Det är underhållning på högsta nivå. Det är intelligent. Det är humor. Det är supermusikaliskt. Det är show. Det liknar inget annat. Dom är något man inte kan beskriva, utan måste upplevas! Det är Stefan Arwidson och Kim Strandberg, Sveriges mest okända världsartister!”

Inträde 10€/5€ under 8 år.
VARMT VÄLKOMNA!

Asplund får börja på Operahögskolan

I gårdagens tidning skrev Nyan att Sofie Asplund var på reservplats till Operahögskolans kandidatutbildning i Stockholm. Samma dag fick hon veta att hon kommit in.

–Jag började gråta när jag fick veta det. Det är ju dit jag helst vill, säger hon.

Sofie Asplund har kommit in på kandidatutbildningen vid Operahögskolan i Stockholm.
Foto: JONAS EDSVIK

Nyan berättade i gårdagens tidning om **Frida Jansson,** som kommit in som en av fyra på masterutbildningen vid Operahögskolan, i hård konkurrens bland många sökande. I antagningsbeskedet kunde man också läsa att **Sofie Asplund** var en av två reserver till kandidatutbildningen vid samma högskola. Sex studerande togs in.

Sex blev sju

–Jag var ute och joggade och när jag kom hem sade min mamma att de ringt från Operahögskolan.

–Det bästa var att ingen ens behövde hoppa av för att jag skulle komma med. De hade helt enkelt beslutat sig för att ta in sju sökande i stället för bara sex, berättar Sofie.

Liksom Frida Jansson hör Sofie Asplund till dem som inlett sin sångutbildning vid Ålands musikinstitut för **Catherine Frisk Grönberg**.

I Sverige har hon gått på olika folkhögskoleutbildningar, Vadstena folkhögskola och Birkagårdens folkhögskola, och även på en kammarmusikutbildning i Vadstena. Just nu går hon på den ettåriga utbildningen på Stockholms operastudio som verkar inom ramen för Kulturama.

De som brukar lyssna på musikprogrammen i Sveriges P2 har den senaste tiden kunnat följa en hel såpopera kring sjutton studerande från operastudion som sökte in till Operahögskolan.

Bästa som hänt

Sofie Asplund berättar att hon också sökte in till Operahögskolan i Göteborg och hade gott hopp om att komma in där eftersom de två sopraner som man tog in har gått till andra utbildningar. Men nu är det bara Stockholm som gäller.

–Jag hade inte vågat hoppas på att komma in men det här är det absolut bästa som kunde hända, säger hon glatt.

Under resten av våren medverkar Sofie i ett par produktioner inom ramen för utbildningen på operastudion, ”Paris och Helen” och ”Bridgend Blues”, och i höst skall hon vara med i en uppsättning av ”Läderlappen” med föreningen Operafabriken i Uppsala.

Påskmusik

Redan nu i påsk, på långfredagen, kan man höra Sofie som tillsammans med **Frida Österberg**, violinisten **Andreas Nyberg** och **Kaj-Gustav Sandholm** på orgel skall framföra Pergolesis Stabat Mater i Jomala kyrka.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Passionsmusik i Jomala kyrka

blir det på långfredagskvällen kl. 19. Då uppförs Pergolesis ”Stabat Mater” med studerandena **Sofie Asplund** och **Frida Österberg** som sångsolister och **Andreas Nyberg** som violinsolist. På orgel medverkar **Kaj-Gustav Sandholm**.

”Stabat Mater” är ett verk på cirka 45 minuter, berättar Kaj-Gustav Sandholm.

Utöver ”Stabat Mater” framförs också några arior ur **Bachs** Matteuspassion.

Solisterna Sofie Asplund och Frida Österberg medverkar, liksom Sandholm, även vid påskannandagens traditionella påskgudstjänst i Önningebymuseet.

Musik blir det också med kyrkokören och **Sandra Sundblom**, trumpet, i kyrkan på påskdagen. ❏

Författaren Monika Fagerholm

samtalar om livet och författandet med isländska författarkollegan **Kristin Omarsdottir** i Nordens instituts nya serie ”Orden i Norden” onsdagen den 15 april kl. 19.30. Det är fråga om den första författarkvällen av fyra som skall hållas under året på Nordens institut.

För att uppmärksamma nordisk litteratur, delvis med anledning av att Åland nyligen fått rätt att nominera en egen kandidat till Nordiska ministerrådets litteraturpris, arrangerar institutet serien med författarmöten.

–Fyra kända och älskade finländska författare har fått bjuda in varsin nordisk kollega för att samtala om litteratur, liv och skrivande. Första paret ut är alltså romanförfattaren **Monika Fagerholm** som valt att bjuda in Kristin Omarsdottir från Island. De har båda bidragit till att förnya romankonsten. De är översatta till fler språk och är erkända och älskade också utanför Norden, skriver institutet i ett pressmeddelande.

Katarina Gäddnäs är litterär värd för kvällen.

Brevet från Sibirien,

teatergästspelet från Lilla Teatern i Helsingfors med **Lilga Kovanko**, som ges i Önningebymuseet den 23 och 24 april är stort. Nordens institut meddelar att endast några biljetter finns kvar till föreställningen torsdagen den 23 april. Till fredagens föreställning finns fortfarande fler biljetter.

”Brevet från Sibirien” bygger på en uppmärksammad dokumentärroman med samma titel av **Christian Sundgren,** utgiven på Schildts förlag.

Biljetter till föreställningarna kan köpas på Nordens institut på Åland, Köpmansgatan 4 vardagar kl.10-16. ❏

Utställning. Barbro Eriksson, Eva Nyberg, Florence Pahlman och Marlene Sjöblom bland några av de tröjor som nu ställs ut i Ålands museum.

Ålandströjor på parad i museet

Nu har tävlingsbidragen för 2000-talets åländska ylletröja flyttat in på Ålands museum. Till den 3 maj kan alla stickintresserade bekanta sig med de sjutton bidragen på Torget i museet och rösta om publikfavoriten. Den 9 maj kungörs vinnaren.

Eva Nyberg, som är ordförande i Föglö hembygdsförening, tog initiativet till tävlingen som föreningen utlyste i augusti i fjol. Hon säger att det gått lång tid sedan det i början av åttiotalet genomfördes en liknande tävling med stöd från **Henrik Nylunds** fond, en tävling som vanns av **Marita Andersson** i Mariehamn och som resulterade i såväl stickmönster som stickpaket.

–Jag upplever att det igen finns ett behov av en Ålandströja. När man reser i Norden och på andra ställen så finns det ofta både tröjor och mönster att köpa, det borde det finnas här också, menar Eva.

Eva som själv stickar mycket och också har egna får konstaterar dessutom att det just nu finns ett stort intresse för stickning. Det ordnas stickcaféer som lockar också yngre stickintresserade.

Utöver de nya tröjor som nu tagits fram genom tävlingen kommer man i nästa nummer av publikationen Gammalt och nytt från Föglö att presentera Marita Anderssons tröja från den tidigare nämnda tävlingen.

Pristagarna valda

En jury bestående av **Barbro Eriksson, Florence Pahlman, Tina Juslin, Marlene Sjöblom** och **Per-Ove Högnäs** har redan enhälligt valt ut en vinnare och en andrapristagare bland de tolv personer som står bakom de sammanlagt sjutton tröjorna – några bidrag består av familjeuppsättningar med tröjor för far, mor och barn. Vinnarna hålls dock hemliga till den 9 maj då prisutdelningen sker.

–Det är för att utställningsbesökarna i lugn och ro skall få rösta fram sina favoriter utan att påverkas av juryns åsikter, säger Eva Nyberg.

Visats i Degerby

Omröstningen inleddes redan när tröjorna visades i biblioteket i Degerby, en utställning som lockade ett hundratal besökare. Nu fortsätter man omröstningen i Ålands museum och först när utställningen där är avslutad räknas rösterna.

Vinnaren får ett pris på 1.000 euro medan andrapristagaren får 500 euro. Dessutom får publikens favorit 250 euro.

Eva Nyberg säger att det är prispengar som hembygdsföreningen inte kan bidra med men man har fått stöd såväl av Ålands kulturstiftelse, som landskapsregeringen via Kultur i skärgården, som av Föglö kommun.

–Prissumman är ganska stor men man skall också beakta att de som vinner priserna också måste ge ifrån sig sitt mönster. Tröjorna skall ju sedan kunna stickas av vem som helst.

Prisutdelningen kommer att ske vid en tillställning på Enigheten i Degerby lördagen den 9 maj.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466l

FiST och Blaue Frau presenterar:
Som vi minns det
Alandica 14 och 15 april kl 19.00
"Vårvinterns hittills bästa pjäs"
Egil Green Borgåbladet
"Mycket spännande och intressant"
Elisabeth Nordgren HBL
På scen: Sonja Ahlfors, Jan-Christian Söderholm, Marc Svahnström, Joanna Wingren
Skriven och regisserad av Mia Hafrén
Biljetter: 17/14 €, boka på Alandica
norden · blaue Frau

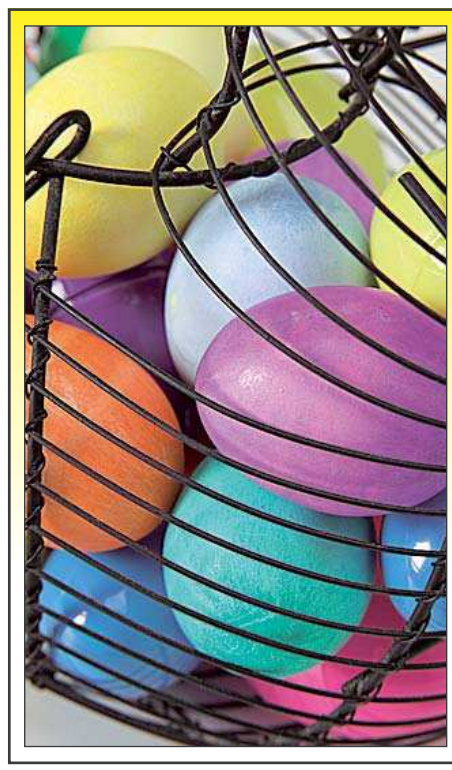

Påskmarknad
på Torget i Mariehamn
påsklördagen 11.4 kl. 9.00–15.00.
Försäljning av bl.a.
– PÅSKPYNT
– HANTVERK
– BAKVERK
– EKOLOGISKA PRODUKTER
Liten överraskning delas ut till alla utklädda barn vid torgscenen kl. 12.00.
Välkomna!
MARIEHAMNS STAD
ÅLANDSTIDNINGEN

Nya Åland
utkommer i påsk
Vecka 15 måndag - torsdag
Vecka 16 tisdag - fredag
Vi önskar alla våra läsare en riktigt
Glad Påsk!
Nya Åland

Boka en härlig resa nu!

Skönt omgiven av vatten, i Nevaflodens delta, ligger en av världens vackraste storstäder - St. Petersburg. Med sina kanaler, broar, palats och katedraler är denna Östersjöstad ett levande konstverk.

St Petersburg
Avresor: 12/5, 4/8, 25/8, 22/9, 5,5 dgr
Pris: EUR 750

Stora Frankrikeresan
Avresa: 20/9, 10 dgr
Pris: EUR 1 445

Fler härliga resor:
Östersjön runt
Avresa: 21/8, 9 dgr
Pris: EUR 1 055

Italien - med franska rivieran
Avresa: 1/10, 10 dgr
Pris: EUR 1 345

VIKING LINE buss
Bussplan, tel. 22570 • www.vikinglinebuss.ax

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG
vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00
TILLFÄLLET

Det var på medeltiden – sannolikt på 1200-talet – som den åländska skärgården koloniserades.

Hur någon kom på att det gick att bo och leva där, vet vi inte. För det var en komplicerad tillvaro de valde.

På fasta Åland fungerade livet ungefär som på andra håll. Ett ordinärt jordbruk kunde försörja en familj, och det mesta som behövdes producerades på den egna gården.

Men för att överleva på skärgårdens öar krävdes en avancerad handelsekonomi. Och en sådan skapade den kommersiella revolutionen på 1200-talet.

Det var ett enormt ekonomiskt uppsving i hela Europa, som fick folk att ta den åländska skärgården i besittning.

Aldrig något självhushåll i skärgården

Handelsmannen Helmich Ficke var en noggrann man, som i särskilda skuldböcker antecknade alla krediter han gav sina kunder. Ficke verkade i Reval (nuvarande Tallinn) i början av 1500-talet och hade en vida spridd kundkrets, från Viborg i öster till Västerås i väster.

Som tur är för vår del begav sig också många ålänningar till Ficke, särskilt Brändö- och Kumlingebor, men också folk från Föglö, Kökar, Lemland, Saltvik och Sund.

Och det är faktiskt här, i det avlägsna Reval, som vi för första gången i det historiska källmaterialet kan möta ålänningar i sin vardagliga gärning.

Medeltidens fåtaliga urkunder gäller nästan alltid olika typer av jordaffärer, och de ålänningar som nämns figurerar vanligtvis bara som vittnen. Vi får ingenting veta om dem.

Lite bättre blir det på 1530-talet när skattelängder började föras, men då finns människorna för det mesta antecknade bara för att kunna kontrollera att de betalade sina utlagor.

Men tack vare den flitigt noterande Ficke vet vi exempelvis att vid Kristi himmelsfärd (2 juni) 1519 befann sig Hink (Henrik) Jonsson från Torsholma i Brändö i affärer i Reval. Tillsammans med andra bybor var han en regelbunden kund hos Ficke.

De köpte salt, råg, malt, lin, hampa, humle och tjära och kunde i utbyte ge smör, bockskinn och späck.

Redan här – under tidigt 1500-tal – uppenbarar sig skärgårdsbornas ovanliga livsvillkor.

De led brist på salt och växande grödor – framför allt säd – men hade ett överskott av sådant som boskapen gav som kött, skinn och smör. Givetvis hade de också ett överflöd av fisk, men det är en vara som Ficke inte var särskilt intresserad av. Förmodligen såldes den till andra handelsmän.

Stockholm för drygt två hundra år sedan, i slutet av 1700-talet. Skärgårdens varor – fisk och boskap – har ända sedan staden anlades på 1200-talet var åtrådda varor för invånarna. Här ser vi en fisksump vid kajen på Blasieholmen, mitt emot kungliga slottet som ses i högerkanten. På kajen står en kvinna med fisk i en håv i ena handen och en våg (besman) i den andra och köpslår med en välkädd dam i elegant hatt som tydligen är ute och handlar middagsmaten tillsammans med pigan som får bära hem varorna. Sumpen har inte bara haft fisk i lasten utan också levande djur, en gris bärs just i land. Färglagd konturetsning av Johan Fredrik Martin.

Symbiosen stad–skärgård

Medeltidens människor på fasta Åland ägnade sig i första hand åt jordbruk och boskapskötsel. I sin närhet fann de nästan allt de behövde. Jorden gav säd till bröd, boskapen kött, mjölk och hudar och från skogen hämtades virke till hus och gärdsgårdar liksom brännved. Jakt och fiske gav emellanåt ett extra tillskott: en gädda eller en hare var välkommen omväxling i en annars sannolikt ganska enahanda kost.

Beroendet av omvärlden var alltså ganska litet. Människorna överlevde länge på de varor som kunde produceras hemmavid, även om livet säkert underlättades betydligt av att emellanåt kunna köpa salt, hampa, finare tyger och andra importvaror.

Men i skärgården var en sådan självhushållning omöjlig.

När de första människorna i början av medeltiden slog sig ner i Vårdö, Kumlinge och Föglö och senare också på utposter som Brändö och Kökar, måste de utveckla en annan strategi för att överleva.

Deras öar var karga och kala. Där fanns varken tillräckligt med mark att odla upp eller skog till hus och gärdsgårdar. Säkert anlade kolonisatörerna små täppor invid gårdarna, där det nödvändigaste kunde odlas. Men det förslog inte långt. Istället blev det strömmingsfiske, säljakt och boskapskötsel som kom att dominera deras vardag.

Och det räckte inte att fiska och jaga för det egna behovet. Det måste också förslå till avsalu. Skärgårdsborna måste varje år bege sig till en plats där det fanns en efterfrågan på deras varor och ett utbud av framför allt säd och salt. Utan det livsviktiga saltet kunde de inte konservera fisken som skulle säljas.

Lyckades de inte med detta blev deras tillvaro snart ohållbar. Kanske överlevde de en vinter, knappast två.

Salt från Tyskland

Var fanns då platsen där detta nödvändiga varuutbyte kunde ske?

Det är knappast en tillfällighet att koloniseringen av den åländska skärgården skedde samtidigt som handeln i Europa expanderade enormt.

Under 1200-talet anlades många städer, bland dem Reval och Stockholm som för sekler framöver skulle bli de viktigaste handelsplatserna för åländska skärkarlar.

Där kunde de köpa säd odlad i Baltikum, Uppland eller Östergötland och salt från tyska gruvor och samtidigt få avsättning för strömming och fjällfisk, sälspäck, levande djur och andra varor som inlandsbefolkningen efterfrågade. Stadsborna själva – de som skötte handeln – blev också viktiga kunder.

Här har vi alltså sannolikt den viktigaste förutsättningen för medeltidens förhållandevis snabba och omfattande kolonisation av den åländska skärgården: Varuutbytet ökade och städer anlades.

Därmed blev det möjligt att regelbundet och på bestämda platser köpa stora mängder säd och salt och sälja fisk och boskap.

Lönande export av hästar

Vi kan i de historiska källorna följa skärgårdsbornas omfattande handel genom seklerna. Exempelvis ger 1600-talets domböcker oss åtskilliga intressanta inblickar.

Kumlingeborna ägnade sig på den tiden åt hästuppfödning. Hästarna såldes till Reval med god förtjänst. Om denna handel vet vi egentligen ingenting förrän landshövdingen i Åbo Erik von der Linde den 13 maj 1664 utfärdade ett förbud mot utförsel av hästar från Åland, i synnerhet till Livland. Det var ett mycket hårt slag för allmogen i Kumlinge och Brändö, som åtminstone till en början vägrade att lyda, trots skyhöga bötesstraff.

Vid tinget den 14 februari 1665 rannsakades de första hästsmugglarna, och först i raden av åtalade stod länsmannen Per Pålsson själv. På hans skuta hade sex hästar från Kumlingeby förts till Reval, och på tre skutor från Brändö hade 17 hästar exporterats. Varje häst inbringade i genomsnitt sju tunnor – drygt 1000 liter – säd, vilket var en betydande mängd. En tunna strömming gav bara två tunnor säd.

Straffen blev hårda. Förutom hästens värde skulle också 40 mark betalas i böter för varje sålt djur. 1670 blev dock de som dittills ”av rätta nöd” fört hästar till Reval benådade, men därefter skulle reglerna efterlevas. Enda undantaget var att otjänliga hästar fick exporteras sedan särskilt tillstånd inhämtats.

Föglöost till Stockholm

Förflyttar vi oss något hundratal år längre fram i tiden, till senare delen av 1700-talet, kan vi från skattläggningskartorna få en bra bild av Föglöbornas handel.

I nästan alla byar var boskapsskötseln en viktig inkomstkälla. Mjölken förädlades till ost men djur såldes också levande. Någon export av smör omtalas däremot inte i Föglö, men förekom säkert i mindre skala.

Fisket gav också inkomster. I flera byar fiskades mycket strömming, men inte i alla. Björsbodaborna kunde erbjuda färsk gädda, abborre och mört liksom insaltad gädda, men saknade möjlighet att fiska strömming. Den fick de istället köpa. Färsk fjällfisk såldes vanligtvis till fiskköparna, som hade sin hamn i Finholma.

I ganska många byar i Föglö – exempelvis Granboda, Skogboda och Bråttö – fanns så mycket skog att det var möjligt att sälja ved. Men det tillhörde ovanligheten i skärgården. I Kökar och Brändö räckte skogen inte ens till de egna behoven, likadant var det i Vargskär i Föglö.

Varor som måste köpas var de vanliga: Spannmål, främst råg och korn, salt, hampa, tjära, näver, lin och järn. Ibland noteras också bast, kalk och tegel. I Jyddö nämns hö och halm, vilket visar att ängsmarken inte alltid räckte för den intensiva kreatursförsörjning som behövdes för den omfattande ostproduktionen som bedrevs i många byar i Föglö på denna tid.

Livet i den åländska skärgården var alltså förr betydligt mer komplicerat än vad många förmodligen föreställer sig. Människorna levde i en ganska avancerad handelsekonomi, där varor ständigt måste bytas mot andra för att tillvaron skulle fungera.

I dag när samhället bygger på ett närmast totalt varuutbyte – nästan ingen vara konsumeras av samma person som tillverkat den – är detta inget svårt. Men vi har å andra sidan betydligt bättre tillgång till ett praktiskt hjälpmedel: Pengar.

HÅKAN SKOGSJÖ

Fotnot: Helmich Fickes skuldböcker är föredömligt presenterade av Gunvor Kerkkonen i boken ”Borgare och bondeseglare” (1977).

Maria Nykvist
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

> Jag kunde inte anpassa mig i Italien, det var som att leva i ett annat land.
>
> **DEN WALESISKE FOTBOLLSSPELAREN IAN RUSH TRIVDES TYDLIGEN INTE I JUVENTUS**

”Daja” matchhjälte i premiären

Allsvenskans nu mest omtalade spelare

FOTBOLL. I den 78:e minuten chippar Daniel ”Daja” Sjölund in matchens enda mål - på straff.

Ett mål som gav Djurgården tre poäng i den allsvenska premiären mot Örebro SK.

Men också ett mål som efter måndagens omgång blev det mest omtalade i hela fotbollssverige.

Avgjorde. Det enda målet i matchen mellan Djurgården och Örebro i måndags stod Daniel ”Daja” Sjölund för. Målet kom på straff, en straff som han chippade in bakom ÖSK:s målvakt John Alvbåge. Foto: ANDREAS DIENERT

Allsvensk premiär och mållöst fram till den 78:e minuten. Då dras **Johan Oremo** ner i Örebro SK:s straffområde och domaren dömer straff för Djurgårdens IF. Trots att Daniel ”Daja” Sjölund egentligen inte är den som ska lägga straffen, går han fram och avgör matchen med en lätt vänsterlyftning mitt i målet.

–Det var bara att kliva fram och sätta den. Jag har tittat på reprisen nu och det var starkt av målvakten att hålla i men han tappade balansen och han får sen bara en touch på bollen. Jag var så inne i matchen just i det läget, så speciellt orolig över att han skulle ta den var jag ändå inte, säger Daja till Nya Åland.

Våghalsig straff

Och det är just valet av straff som det nu talas så mycket om. Att Daja direkt bestämmer sig för att testa en Panenka-chip. En variant uppkallad efter **Antonín** ”mannen med nerver av stål” **Panenkas** som satte en iskall straffchip för Tjeckoslovakien i VM-finalen mot Tyskland 1976. Men också en likadan chipstraff som **Francesco Totti** missade för Roma i en match mot Lecce 2004.

–Jag har testat den på träning men aldrig tidigare på match, säger Daja.

En våghalsig chansning enligt Aftonbladet som rapporterar att DIFs tränare **Zoran Lukics** ska ha sagt till Daja efter matchen ”du får slå den hur du vill och när du vill, men inte på det sättet”.

Hur var reaktionen i laget efter straffen?

–Det är en straff och den satt. Det är skönt att vi är i gång och det var skönt med en seger. Det känns bra att vi har fått en bra start på säsongen, säger han.

Mycket har fokuserats på straffen men om du ser till ditt och Djurgårdens spel som helhet, vad tycker du då?

–Jag tycker nog att vi började bra. Vi hade mycket energi i laget och bra tryck. Men det var svårt att hålla i det i 90 minuter, men trots det tycker jag ändå att vi tar oss fram och utmanar. Och till slut resulterade det ju i en straff och att vi vann matchen, säger han.

Men Örebro bjöd inte på det hårda motståndet som Daja hade förväntat sig. Ett Örebro som för övrigt spelade utan **Tommy Wirtanen**.

–De spelade väldigt enkelt. Jag vet inte om det var att det var bortaplan och vanligt gräs som gjorde det svårt för dem. Örebro fick egentligen inte till något eget spel utan satsade bara på fasta situationer och kontringar, säger Daja.

Förra säsongen när laget var under ledning av tränaren **Siggi Jonsson** flyttades Daja runt bland positionerna. Något som han inte var vidare nöjd med. I matchen mot ÖSK fanns han på mittfältet, en plats han själv valt att spela på. I år är egna val nämligen en del i den nygamla DIF-tränaren Lukics mål att låta Daja växa som spelare.

–Jag har mer att säga till om nu, och jag trivs med det. Det är en hel del som är skillnad nu jämfört med tidigare. Det är mycket nytt i föreningen, nya tränare, nya idéer, nya spelare. I längden tror jag att det kan bli riktigt bra, säger han.

Ny kapten

Och att tränarduon **Andrée Jeglertz** och Zoran Lukic väljer att ge Daja chansen att utvecklas extra den här säsongen uppskattas.

–Det är kul för mig att de satsar riktigt på mig. Men det handlar också om en långsiktig uppbyggnad för alla i laget, eftersom alla är med och har del i den här nystarten. Men i och med att jag är kapten så innebär det att jag har mer att säga till om och måste ta mer ansvar, säger han.

Daja är numera vicekapten i laget. Och eftersom den ordinarie kaptenen **Markus Johannesson** inte var med i måndags var det Daja som spelade med kaptenbindeln på armen.

–Jag är ju en av de mer erfarna spelarna i laget så det känns som ett naturligt steg i karriären, säger han.

Härnäst väntar IFK Göteborg för DIF i allsvenskans andra omgång. En match som spelas i Göteborg nu på lördag den 11 april.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

CHIPPAR VI MINNS

ANTONÍN PANENKA, Tjeckoslovakien, EM-finalen 1976.
EM-finalen mellan Tjeckoslovakien och Västtyskland 1976 var ett drama utan dess like. Tjeckoslovakien tog ledningen med 2–0 men med en minut kvar av finalen kvitterade Västtyskland och matchen gick till straffar.
De sju första gick i mål. Den åttonde straffen missade däremot tysken Uli Hoeness och det var Antonín Panenkas tur att stiga fram. Vid mål skulle guldet gå till Tjeckoslovakien men Panenka verkade inte känna någon press.
Istället trippade han fram mot straffpunkten, fintade målvakten till höger och chippade sedan in bollen mitt i målet. Allt efter den straffen har konststycken gått under ”en Panenka”.

ZINEDINE ZIDANE, Frankrike, VM-finalen 2006.
Det här kunde blivit det sista minnet av Zinedine Zidane som fotbollsspelare. Sex minuter in i finalen mellan Frankrike och Italien fälldes Florent Malouda och domaren dömde straff till Frankrike.
Fram tågade Zinedine Zidane. Lagkapten och Frankrikes stora stjärna. Och vilken straff det blev. Med en lätt chipp styrde Zidane bollen mot Gianluigi Buffons vänstra kryss, via ribban och in i mål.
Italien kvitterade sedan genom Marco Materazzi och efter straffavgörandet kunde Italien firas som världsmästare. Hur det gick för Zidane? Det låter vi vara för den här gången.

FRANSCESCO TOTTI, AS Roma, Roma-Lecce 2004.
Sedan går det inte alltid som man vill. Fråga bara Franscesco Totti. Visserligen förödmjukade han Hollands Edwin van der Sar under straffavgörandet vid EM-semifinalen 2000 med en perfekt chipp men mot Lecce och Vincenzo Sicignano fyra år senare gick det inte lika bra. Totti chippade, men Sicignano stod kvar. Och något mål blev det inte för en förvånad Totti. Målet: http://www.youtube.com/watch?v=iLM1tglkb1M&feature=PlayList&p=C06775856B7F7BC8&playnext=1&playnext_from=PL&index=75

SAGT OCH SKRIVET EFTER MATCHEN

En fräck straff av Sjölund som kanske inspirerats av trenden med chippstraffar ute i den internationella fotbollen. Vi kan vi också - i alla fall Daniel Sjölund.

POYAN ANSARI PÅ SVENSKAFANS.SE.

–Det var väl inte Daniel Sjölunds bästa straff men det väsentliga är att det blir mål. Hur det ser ut bryr jag mig inte om. Och han är med som straffkandidat även nästa gång.

DJURGÅRDENS TRÄNARE ANDRÉE JEGLERTZ TILL SVENSKA DAGBLADET.

–Jag sa till Daniel direkt efter matchen, att aldrig mer så. Du får slå den hur du vill och när du vill, men inte på det sättet. Han bara skrattade och tyckte att ”du får säga vad du vill, jag gör vad jag vill.

DJURGÅRDENS TRÄNARE ZORAN LUKIC TILL SPORTBLADET.

–Det accepterar jag, så länge han gör mål... Så länge han står för det han gör är det inga problem.

DJURGÅRDENS TRÄNARE ZORAN LUKIC TILL SPORTBLADET.

Daniel Sjölund var kapten. Daniel Sjölund dirigerade ungtuppar. Daniel Sjölund länkade ihop spelet. Daniel Sjölund avgjorde matchen.Och det var ju bra.

Problemet är bara att Djurgården är beroende av att han gör det 29 gånger till.

ERIK NIVA I SPORTBLADET.

Daniel Sjölund är en tystlåten och tillbakadragen ålänning med småsorgsna ögon och känsliga fötter. Han är kapabel att binda ihop Djurgårdens spel och fördela ut bollar till yttrarna – men han är inte den karismatiske kaptenen för att lyfta ett lag som Siggi Jónsson satt på en keps och en urtvättad tröja.

ERIK NIVA I SPORTBLADET.

Daniel Sjölund lättade bollen i stort sett mitt i målet och John Alvbåge, som redan hade tyngdpunkten åt fel håll, försökte hålla emot. Men trots att straffen var i lösaste laget lyckade inte Alvbåge hindra Sjölunds ”fösning” från att gå i mål.

LARS GRIMLUND I DN.

Jag har haft plus på straffar hela året, så jag skulle vänta ut honom men fick plötsligt för mig att han skulle dunka den hårt i ett hörn. Jag är på den, men har svårt att förklara varför jag inte räddade den. Jag kommer grubbla på detta ett tag nu.

ÖREBROS MÅLVAKT JOHN ALVBÅGE TILL TT.

Längst bak fr v. Conny Eriksson, Kalle Fagerström, Andreas Sarling, Simon Stenbäck, Tony Holmström, Tony Brändström. Främre raden fr v Hannu Huhtala, Johan Mattsson, Kim Övferström och Gustav Mörn. Foto: PAF

Öfverström vann rankingfinal i poker

■POKER. Efter drygt åtta och en halv timmes spel vann **Kim Öfverström** Pafs åländska rankingfinal i poker. Vinsten, i turneringen där tio ålänningar spelade och som avgjordes på Indigo i Mariehamn i fredags, innebär att Öfverström får delta i en valfri EPT-turnering.

Efter rankingsäsongen var ställningen och de inspelade vinstsummorna enligt följande; **Johan Mattsson** 1500 euro, Kim Öfverström (1000), **Hannu Huhtala** (750), **Gustav Mörn** (500), **Simon Stenbäck** (350), **Tony Brändström** (300), **Andreas Sarling** (250), **Karl Fagerström** (175), **Conny Eriksson** (175) och **Tony Holmström** som hade säkrat 100 euro. (mn)

Jussi Nuorela lägger av

■FOTBOLL. Försvararen **Jussi Nuorela** lägger av. Nuorela, 34, har spelat i landslaget och han har också vunnit två FM-guld, det senaste med Inter i höstas.

Under sin karriär spelade Nuorela även i Sverige, Danmark, Grekland, Holland, Schweiz och Turkiet.

–Beslutet mognade redan i höstas före den sista matchen, men tränaren **Job Dragtsma** fick mig med till träningarna. Jag kommer att sparra de yngre under träningarna men själva spelandet får vara, säger Nuorela, som spelade 20 landskamper. (FNB)

Montering av
SOLSKYDDS-FILM
vecka 16

Allt fler köper bil från Dans bil

DAN'S BIL & solskydd
Gamla Godbyvägen 11, tel. 17 325

➤ MÖTEN

Intresseföreningen för Ålands Jord- och Skogsbruksmuseum

VÅRMÖTE

onsdag 15 april kl 19.00 i Naturbruksskolan

Stadgeenliga förhandlingar

Kaffeservering

Styrelsen

➤ KUNGÖRELSER

Ålands landskapsregering

Trafikmeddelande

På grund av **trumarbete** är landsväg nr 900 Björnholma vägskäl - Åva färjfäste i Brändö kommun avstängd för trafik onsdagen den 15 april 2009 kl. 21.15 till torsdagen den 16 april kl. 06.00.

Avstängningsplatsen är belägen vid Laxudden i Åva.

Trafikavdelningen

➤ LEDIGA PLATSER

LUMPARLANDS KOMMUN

lediganslår en tjänst som

Bokförare

Tjänsten är 60 % av heltid. Kompetenskrav är yrkeshögskoleexamen eller tidigare examen på institutnivå (merkonom). Erfarenhet från liknande uppgifter inom den kommunala sektorn räknas som merit. Lön enligt AKTA. Tillträde sker enligt överenskommelse. Prövotiden är 6 månader.

Till arbetsuppgifterna hör bl.a.
- bokföring
- fakturering
- bokslut
- budget
- momsredovisning

Sedvanliga ansökningshandlingar riktas till Kommunstyrelsen i Lumparland under adressen: Kyrkvägen 26, 22630 LUMPARLAND.

Ansökningshandlingarna skall vara kommunen tillhanda **senast den 23 april 2009 kl.15.00.**

Närmare upplysningar ger kommundirektör Tomas Urvas 018-359 025 eller 040-516 35 37 eller kommunstyrelsens ordförande Brage Wilhelms 018-17000 eller 0457-313 55 95

Lumparland den 7 april 2009

Kommunstyrelsen

Final i innebandyn i morgon

■ INNEBANDY. Herrarnas final i den åländska innebandyserien mellan Lemlands IF och Fett spelas i dag onsdag 18.15 i Baltichallen. (mn)

DART

Tävlingen på klubben 30 mars, 14 deltagare. 1) Kim Brandt, 2) Gungerd Lindberg, 3-4) Viveca Sjöberg, Veronica Lampén.
Bästa utgång: Gungerd 103, minst pilar: Kim 17, 180: Kim 1st.

➤ SKOLOR & KURSER

INTRODUKTIONSKURS I AKTIEKUNSKAP

Tisdagen den 21 april 2009 kl. 16.00 – 21.00 i Ålands Hotell- och restaurangskola

ordnar Ålands aktiesparare en introduktionskurs i aktiekunskap.

Kursen är avgiftsfri för medlemmar, för andra 20€.

Anmälan senast den 20 april till Folke Sjölund, 0457 382 3324, e-post folke.sjolund@aland .net

Ålands aktiesparare rf
Ålands Bildningsförbund

➤ KUNGÖRELSER

Ålands landskapsregering

Meddelande om offentlig delgivning

Kallelse till begynnelsesammanträde (VL 14:8, 14:9), angående dikningsförrättning för avledande av dagvatten från Jomala och Mariehamns byggnads och stadsplaneområden ned till Slemmern. Syftet med sammanträdet är att höra sakägarna i ärendet samt grunderna för och innehållet i planen samt arbetets utförande.

Skriftligt yrkande eller påminnelse kan även lämnas till förrättningsmannen inom en tid av 30 dagar efter sammanträdet, vid äventyr att talan annars går förlorad. Samtidigt meddelas att ansökan samt handlingar finns till påseende under tiden 8.4-22.5.2009 på Ålands landskapsregerings registratorskontor, på Jomala kommunkansli och på stadskansliet i Mariehamns stad. Begynnelsesammanträde hålls **onsdagen den 22 april 2009 kl. 13.00** på Ålands landskapsregering, konferensrum Nyhamn (lagtingsdelen). Om någon uteblir från mötet hindrar detta inte att sammanträdet hålls eller fortsätts.

Mariehamn 31 mars 2009

Ulf Lustig,
förrättningsman

IFK gick 100.000 back

FOTBOLL. Resultaten uteblev och då svek publiken. Skadorna var många och därför blev spelarköpen fler än väntat.

Det är några av förklaringarna till att IFK Mariehamn slutar fjolåret med en förlust på nästan 100.000 euro.

2008 går till historien som ett tungt år för IFK Mariehamn. Dels spelmässigt då IFK Mariehamn säkrade ligaplatsen så sent som i de sista omgångarna. Dels skademässigt eftersom klubben bland annat tvingades använda sig av så många som fem målvakter under säsongen.

Nu späds det dåliga resultatet på med att IFK under det första året som aktiebolag slutar med en förlust på 99.740 euro.

– Vi hade räknat med att ligga någonstans mellan -50.000 och 0, så det är ett sämre resultat än väntat, säger IFK:s styrelseordförande **Mikael Granskog**.

Ett resultat som främst kan förklaras i att när antalet skadade blev så pass många krävdes fler spelarköp för att IFK inte skulle falla ner i division I.

– Vi har haft ett strukturellt bekymmer med så många spelare som har civila jobb vid sidan av. För när någon av dem blir skadad blir det ingen ersättning från FPA utan vi tvingas betala ut lön till dem samtidigt som vi måste betala den nya spelaren. Vilket leder till stora lönekostnader, säger Granskog.

Fördel med heltidsproffs

Bolaget har därför valt att utveckla den idrottsliga delen ytterligare och satsar nu på att ha minst tolv heltidsproffs i truppen. Och att för att undvika att komma upp i så stort antal skadade som i fjol är **Åse Raske** och **Erkki Venäläinen** nu involverade i rehabilitering och fysikträningen.

– Det låter som att det kostar mer men det gör det egentligen inte, eftersom vi i stället snabbare kan ställa diagnoser och börja rehabiliteringen direkt. Och att vi har heltidsspelare betyder att om de blir skadade går FPA in och vi betalar i stället bara ersättningsspelaren, säger Granskog.

Tunt på läktarna

I takt med att de goda resultaten för IFK i fjolårets Tipsliga uteblev gick färre och färre på matcherna. Publiksnittet under 2008 låg på 1618 personer jämfört med budgeterade 2000 stycken. En siffra att jämföra med de senaste åren då snittet legat mellan 1800-2600 stycken.

– Självklart finns det ett samband i att om det är tunt på plan så kommer färre till matcherna. Skulle snittet öka med 100 personer mer per match så skulle intäkterna öka med cirka 10.000 euro per år, säger Granskog.

Förändringar för 2009

För att få fler att strömma till hemmamatcherna och för att hitta nya intäktskällor anställde bolaget i höstas **Thomas Fonsell.**

Hans uppgift som vd och kommersiell direktör är att utveckla verksamheten ekonomiskt och vända utvecklingen till ett positivt resultat

Att IFK gör en större förlust 2008 mot de 60.364 euro de gick minus 2007 beror också på de stora engångskostnaderna för bland annat marknadsföring och prospekt som togs fram för den allmänna aktieemissionen. En annan stor utgiftspost var att bokslutsåret förlängdes med en månad fram till den 30 november 2008, och blev alltså tretton månader. Den månaden innebar en månad extra med personalkostnader och inga intäkter. Och det är just personalkostnaderna som är den dominerade utgiften i bolaget.

Att ha ett bokslut per den sista november var en förändring som krävdes av alla klubbar i ligan.

På tisdag nästa vecka, alltså den 14 mars, håller IFK sin första bolagsstämma på Wiklöf Holding Arena.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Hoppas på resultat. IFK:s styrelseordförande Mikael Granskog hoppas att succén IFK har haft under försäsongen håller i sig så att att publiken strömmar till på Wiklöf Holdiing Arena. Det skulle ge klirr i kassan och förbättra resultatet till nästa år.
Foto: JONAS EDSVIK

Fakta/resultat 2008

INTÄKTER:	
Biljetter:	140.913,72
Sponsorer:	491.705,63
Spelarövergångar:	19.642,49
Säljintäkter (tex. kiosk):	57.642,49
Övrigt:	32.777,10
Summa intäkter:	742.708,69 euro
KOSTNADER	
Material & tjänster:	-39.250,20
Personal:	-428.888,28
Representationslaget match och träning:	-172.763,95
Spelarövergångar:	-26.526,50
Sponsorering och marknadsföring:	-8.968,36
Kostnader (tex kiosk):	-44.891,65
Administration:	- 44.076,70
Summa kostnader:	-838.225,70
RESULTAT 2008:	**- 99.7401,66**

➤ LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Ordinarie

Psykolog

Barn- o. Ungdomspsyk.mott.

Läs mer:
www.ahs.ax eller
www.ams.ax

➤ MÖTEN

ÅLANDS CANCERFÖRENING

Kallelse till

VÅRMÖTE

tisdagen den 21 april 2009 kl. 18.00 på HandiCampen

- stadgeenliga förhandlingar
- kaffeservering

Karl-Johan Stenbäck visar en bildserie och berättar om sina resor till Svalbard och Antarktis.

VÄLKOMNA!

Styrelsen

Sportens kom ihåg

■■ **Hästorientering:** vid Solbacka den 13 april. Sista anmälningsdag 8 april till muirab@hotmail.com. Alla med! Spelar ingen roll om du rider islandshäst eller inte!

■■ **JIK Volley:** Säsongavslutningsfest 16 april för alla som deltagit eller hjälpt till under säsongen. Se www.jik.ax . Anmäla till din ledare eller till langergard@hotmail.com eller 0457 3422553 senast 13.4.

■■ **LUIA:** Nybörjarträning i orientering startar på måndag 6 april 18.30 vid skolan.

■■ **Midgårds Islandshästklubb:** Medlemsritt måndag 13 april 13.00. Anmäl till Tove 04570947490.

■■ **Ridtravarträning:** för Emma Widen under påskhelgen 10-12 april mellan 10-12 och 13-16 alla dagar. Alla välkomna att komma och titta. För mer information kontakta angela.sjoblom@ha.ax

■■ **Saltviks tennisklubb:** Årsmöte idag onsdagen 19.00 hos Anders Sorsa.

■■ **ÅID-cykel:** Distansträning; fredag 10.00; söndag 10.00, måndag 13.00. Start Vikingavallen, Jomala

■■ **ÅID-cykel:** MTB-cykling onsdag 19.00. Start Vikingavallen, Jomala

■■ **ÅID-orientering:** Anmälning till Uppsalamöte 24-26 april senast torsdag 9 april till kansli tfn 19170 , före kl.14.

■■ **ÅID-orientering:** Nattkröken, OL Cup 1 i morgon torsdag. Samling kl 21.00 vid Vikingahallen. Anmälan till ÅID:s kansli senast 7 april.

■■ **ÅMK folkrace:** talka på söndag 12 april ute på Vessingsboda 10.00. Debutantuppkörning den 1 maj, ni som skrev i november. Tid fås senare. Vid frågor ring Åse 04575243908.

■■ **ÅSSF-skytte:** Gubbdagis i Bredmo skyttehall har stängt för säsongen.

■■ **ÅSSF-Pistol:** Fältskyttetävlingen påsksmällen lördagen 11 april 10.00 på Bredmo. Vapengrupp C. 22 LR. Välkomna.

■■ **ÅSSF:** Hagelbanorna på Bredmo öppnas för säsongen fr v 14-37. Sporting måndag och onsdag 18.00-21.00 och skeet tisdag och torsdag 18.00-21.00.

■■ **ÅSSF:** Talka på hagelbanorna söndag 12 april 12.00

Telefonkatalog på nätet.
www.nyan.ax

TV-programmet onsdag 8 april

svt1

7.00 Gomorron Sverige [94418137]
10.30–12.55 UR [2387576]
10.30 Starters [4292886] **10.45** Geography (R) [9758446] **11.00** Visions of India [65917] **11.05** Underverk i världen [8017311] **11.10** Ramp (R) [3685682] **11.40** Ramp på teckenspråk (R) [5806953] **11.55** En tågresa från öst (R) [1757595] **12.45–12.55** Underverk i världen (R) [548175]
13.00 Rapport [25175]
13.05 Mäklarna (R) [607663]
13.35–14.05 Repristart: Fotbollsakademin (R) [687048]
14.35 Venedig, den sjunkande staden (R) [9885972]
15.30 Klättertjuven [82069]
FILM Svensk-dansk-norsk familjefilm från 2002. I rollerna: Julie Zangenberg, Stefan Pageis Andersen.
17.00 Rapport [23953]
17.05 Gomorron Sverige [851866]
17.55 Plus (R) [20088]
18.25 Tonårsliv (R) [96363] Även 9/4.
18.55 Sportnytt [3273953]
19.00 Rapport med A-ekonomi [14224]
19.10 Regionala nyheter [7380311]
19.15 Go'kväll [170798]
20.00 Kulturnyheterna [64243]
20.15 Regionala nyheter [2174953]
20.30 Rapport med A-ekonomi [934]
21.00 Uppdrag granskning Även 9/4, 11/4.
22.00 Sommer [36040] Dansk dramaserie från 2008. Del 11 av 20. Jacob har stora problem i Afrika och blir hemskickad mot sin vilja. Christian blir sämre och sämre, vilket ibland resulterar i angrepp på Sophia. Även 14/4.
23.00 Entourage [23595]
23.25 The Sarah Silverman program [3697601]
23.50 Kulturnyheterna (R) [1072934]
0.05 Familjen Babajou (R) [2028354]
1.05 Vem tror du att du är? (R) [9731118]Även 9/4
2.05–7.00 SVT24 [62596170]

svt2

16.25 Sverige! (R) [107953] Kulturmagasin.
17.25 Debatt (R) [38156] Debattprogram. Även 11/4.
17.55 Eftersnack (R) [88750]
18.20 Nyhetstecken [9377069]
18.30 Oddasat [81069]
18.45 Uutiset [383175]
19.00 Kampen om Bibeln [57972]
19.55 Rapport [3718069]
20.00 Vem vet mest? [4494] Frågesport. Även 12/4.
20.30 Repristart: Extras (R) [9885] Brittisk komediserie från 2005. Del 1 av 6. Ricky Gervais som den evige statisten Andy, som aldrig ger upp hoppet om en riktig talroll. I film efter film tar han chansen att tvinga sig på de stora stjärnorna medan hans hopplöst värdelösa agent missar allt som kan röra sig för Andy.
21.00 Seriestart: I regnskuggans land [99224] Australisk dramaserie från 2007. Del 1 av 6. Veterinären Kate McDonald för en hård kamp mot torkan som pinar både människor och djur. Hon har avverkat ett antal assistenter och nu är det dags för en ny. Jill Blake är ganska nyutexaminerad och med liten erfarenhet som veterinär. Även 10/4.
21.55 Roliga timmen (R) [2759576] Kortfilm från 2006. Årskurs tre sätter sig i en cirkel och leker viskleken. Är det inte likt vuxnas skvaller på jobbet?
22.00 Aktuellt [4250] Även 10/4, 12/4.
23.00 Sportnytt [86458]
23.15 Regionala nyheter [2212243]
23.25 Rapport [1511934]
23.30 Eftersnack [81021] Regional pratshow. Även 9/4.
23.55 Harold Pinter (R) [1739224] Dokumentär.
0.55 Jag och min skugga (R) [8606199] Danskt reportage. Även 10/4.
1.25–2.25 Den sista fienden (R) [7104170]

TV3

7.30 Just shoot me [325682]
8.00 The Tyra Banks show (R) [3094137]
8.55–9.50 Top model 4 (R) [5124224]
10.40 Oprah Winfrey show (R) [9454408]
11.30 Våra bästa år [3292156]
12.25 Extreme home makeover [6886021]
13.20 Top chef (R) [304069]
14.15 Oprah Winfrey show [181214]
15.10 Cityakuten [5023885]
16.05 The Tyra Banks show [9784137]
17.00 Top model 4 [222156]
18.00 Sex and the city [508953] Amerikansk dramaserie från 2000-01. Del 51. Carrie och Mr Big är nu enbart vänner men när Carrie flirtar med en annan man blir Big mycket svartsjuk. Samantha träffar en lesbisk kvinna...
18.30 Top chef [227601] Amerikansk realityserie från 2006. Del 8 av 13. Kockarna ska skapa en cocktail med medföljande kanapeér, och därefter laga mat till ett semesterevenemang.
19.30 How I met your mother [277446] Amerikansk komediserie från 2007. Del 10 av 24. Barney tappar turen med kvinnorna och hoppas han ska få tillbaka sina gamla takter.
20.00 2 1/2 män [274359] Amerikansk komediserie från 2003. Del 10 av 24. .
20.30 Sjukhuset [266330]
21.00 Du är vad du äter [976330] Svensk livsstil från 2009. Komikern Jan Bylund är en kul kille, men hans matvanor är allt annat än roliga. Han kan skriva under på uttrycket "Ich bin ein Hamburger".
22.00 Efterlyst [972514] Svenskt kriminalprogram.
23.00 Diagnos okänd [963866]
0.00 Sex and the city [519915]
0.35 Navy CIS [2689373]
1.30 2 1/2 män (R) [9672278]
2.00 Drew Carey [8222737]
2.30 Förhäxad [4340199]
3.20 Life [1164267]
4.05 Kingdom Hospital [5123539]
4.55 The mountain [9500712]
5.35–5.55 The Boondocks [1956002]

TV4

6.50 Nyhetsmorgon [40240040]
11.00 Nyheterna [634137]
11.05 Efter tio [9882576]
12.00 Nyhetskanalen [397069]
12.10 Efter tio, forts [540175]
12.50 Hem till gården [162595]
13.15 Hem till gården [760427]
13.45 Nyhetskanalen [5246663]
14.00 Trav: Dagens rätt [131205]
14.30 Repristart: Supernanny (R) [3875866]
15.25 Nyhetskanalen [7115088]
15.30 Små i stora världen [143040]
16.00 House (R) [2498514]
16.55 That '70s show (R) [3541682]
17.25 That '70s show (R) [377205]
17.55 Bygglov (R) [9284972]
18.55 Postkodlotteriets 50-50 [716040]
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [5694156]
19.20 Keno [229885]
19.30 Lokala nyheter [686750]
19.35 Lokalt väder [5684779]
19.40 Ekonominyheterna [5017866]
19.50 Vädret [5006750]
20.00 Nyheterna [265601]
20.30 Halv åtta hos mig [264972] Svenskt matlagningsprogram. Anders Taube bjuder på middag i dag.
21.00 Rent hus [974972] Svensk livsstils- och underhållningsserie från 2009. Del 4 av 12. Anneli bor med sina döttrar i ett torp utanför Norrtälje. Även 11/4.
22.00 Lie to me [970156]
23.00 Nyheterna [759205]
23.25 Sporten [8252205]
23.35 Vädret [7493243]
23.38 Lokalt väder [307493243]
23.40 Mitt nya ansikte [8507972] Även 12/4.
0.40 Judys domstol (R) [7688847]
1.10 Säsongsavslutning: Medium (R) [2667151]
2.05 Arkiv X (R) [9002335]
3.00 Ally McBeal (R) [6937489]
3.45 Hope & Faith (R) [7214257]
4.05 Inte helt perfekt (R) [9563151]
4.25 Jericho (R) [3164996]
5.10 Felicity (R) [3972719]
5.50–6.50 Explosivt! (R) [5181828]

FST5

6.00–10.00 God morgon med A-laget
14.30 Rektorn topptrimmas
15.00–15.14 L'anaconda francais Del 1 av 8. Språkserie på franska. Une nouvelle star. Följ med till Casablanca och bakom scenen under kvartsfinalen av marockanska Idol.
16.55 Krökta rummet Med PET-kameran scannas möss och människor. Rymdteleskopens utveckling. Populärvetenskapligt magasin med det nyaste och mest spännande inom forskningen.
17.25 TV-nytt
17.30 Sportmagasinet
18.00 BUU-klubben: Bärtil
18.30 Gänget på ön Dansk dramaserie. Del 13 av 18. En natt i skogen. Hyddan är klar och Torben bestämmer att alla ska övernatta där mitt i skogen.
18.53 På gräsrotsnivå
19.00 Niklas mat Denna gång åker Niklas ut på havet för att fånga ostron och koka soppa. I-New York besöker han en chokladfabrik och följer kakaobönan till färdig pralin.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Strömsö Textad. Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
20.40 Pixel
21.00 Shakespeare i skären En novellfilm om våndan att vara skådespelare. I rollerna: Stina Ekblad, Ylva Ekblad och Johan Fagerudd.
21.30 Colorado Avenue Del 1 av 3. TV-serie baserad på Lars Sunds romaner Colorado Avenue och Lanthandlerskans son.
22.30 TV-nytt
22.40 Oddasat
22.55 Röda mattan Tre kortfilmer, tre regissörer, tre diskussioner. Se Här ligger hemmet av Mikaela Westerlund, Replica av Jan Inberg och En nakenstudie av Christian Lindblad i det nya programmet Röda mattan.
23.55–0.24 Sportmagasinet

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Reportageprogrammet: Kolon.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Kjell Brändström. **6.50** Betraktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Läshörnan: Vägen till Stormskäret. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrattsalva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Djur och natur. Sänds i repris på lördag kl 10.00. Med Peo Svarvar. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från kl 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från kl 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från kl 17:10-17:45. **20.40** Läshörnan: Vägen till Stormskäret. Repris. **20.55–21.00** Betraktelse. Repris.

Reportageprogrammet Kolon
kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

TV1

5.55 En sann historia: Det svarta fåret [3005972]
6.25 Ettans morgon-tv [20669069]
9.30 Vägen till Avonlea [4861773]
10.15 Saimi & Jalmari [4921392]
10.45 Möbleraren [9743514]
11.00 Tv-nyheter [93595]
11.05 YLE News [8019779]
11.10 Läkarna på landet (R) [1766243]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [77296]
13.00 Tv-nyheter [10243]
13.05 Kraftverk [5414866]
13.55 Sinnesfrid ur naturen [9959717]
14.00 Villa Mairea [79359]
14.05 Inget omöjligt med moppen [5316069]
14.30 Än flödar vinet (R) [3750]
15.00 Tv-nyheter [77953]
15.05 Diagnos: Mord [2866224]
15.50 Droppen [6662137]
15.55 Det osynligas monument [8928934]
16.10 Den vida naturen: Falkar och vargungar [7652021]
17.00 Tv-nyheter [73458]
17.08 Läkarna på landet (R) [300989088]
18.00 Tv-nyheter och väder [4601]
18.30 Prisma Studion [9392]
19.00 Håll masken [175]
19.30 Historia: Charles Lindbergh [35576] År 1927 flög Charles Lindbergh över Atlanten utan att mellanlanda och blev amerikanarnas hjälte.
20.25 Viking Lotto [8288359]
20.30 Tv-nyheter och väder [54866]
20.55 Sportrutan och V5-travet [1689717]
21.05 A-studion [2149040]
21.40 A-plus [118953]
22.00 Fjärrlinjen: Bakom vägspärren [54663] I Kigali i Rwanda filmade man år 1994 en avrättning som man visar för byborna. De känner igen både offren och bödlarna som bor kvar i samma by.
22.55 Tv-nyheter [4319040]
23.00 Hemmasalongen: Elina – som om jag inte fanns [826750]
FILM Svenskt drama från 20003. I-rollerna: Natalie Minnevik, Bibi Andersson.
0.15–5.55 Nyhetsfönster [12273278]

TV2 YLE

6.00 Tellus-frågesport [7895798]
6.50 Lilla tvåan [87740205]
9.00 Oddasat [16972]
9.15 Regionala nyheter [7631427]
10.35 Gänget och jag [4600205]
11.00 Svängiga djur [56576]
11.05 Niklas mat [9820717]
11.35 Grön glädje [4390663]
12.00 Respasset-specialen: Från Jordanien till Syrien [13408]
12.45–13.00 Traditionellt timmerhus [514868]
13.05 Syndabocken [3787408]
FILM Finsk komedi från 1935.
14.35 Aktuella Tvåan [290972]
15.10 Mötesplats: Klassfoto [4733885]
15.40 Söderläge [4723408]
16.10 McLeodin tyttäret [8158175]
16.55 Norge runt [4088822]
17.00 Richard Scarry: Mysterier i-Sysselstad [19866]
17.24 Lilla tvåan [400498392]
18.00 Sagobröllop [13427] Emilia Haapala och Joona Ukkonen bildade familj som tonåringar efter tre månaders sällskapande.
18.50 Tv-nyheter [9252156]
19.00 Regionala nyheter [86953]
19.10 Sportrutan [6737866]
19.15 Tvåans vårväder [6734779]
19.20 Finland express [9148330]
20.00 Bean [21040]
20.25 Djuren i mitt liv: Unga veterinärer [827330] Levande uppäten. Steve Leonards dag börjar på ett ovanligt sätt.
20.55 Vinterkriget (R) [2534311] "Ryssen gick över gränsen vid Rautus och i Metsäpirtti i morse." De karelska byarna evakueras.
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7476866]
22.05 Den mänskliga faktorn [6247205] ...och andra förmildrande omständigheter.
22.55 Dokumentärprojekt: Ingredienser för en katastrof [3438309]
0.20 Fotboll: Mästarnas liga [14441]
0.50 Dom [9482354]
1.15 Tellus-frågesport [9065286]
2.00 Frågespel [7858441]
3.00–4.02 Dolt ord [1550335]

MTV3

5.30 Väder [9038427]
6.05 Studio55 [4991408]
6.25 God morgon Finland [98883040]
9.10 Studio55 [2922798]
9.35 Vad ska vi äta idag? [4735514]
9.40 Känslor och dofter [8844175]
10.25 Repliken [9345311]
10.35 Emmerdale [8615717]
11.00 Emmerdale [999576]
11.25 Köpkanalen [9408156]
12.25 MTV3.fi [4067175]
13.25 De vackra och de djärva [2840088]
13.50 Vad ska vi äta idag? [9762576]
13.55 Godmorgon Finlands bästa bitar [849682]
14.20 Nöjesnytt [2718156]
14.25 Hur jag träffade din mamma [6933088]
15.35 Rekordfabriken [7711682]
16.05 Grönt guld [650750]
16.30 Repliken [402885]
16.55 Nyheter [3454427]
17.00 De vackra och de djärva [849392]
17.25 Vad ska vi äta idag? [3435392]
17.30 Emmerdale [871311]
18.00 Päivän työ! [863972]
18.05 Emmerdale [4202514] En serie om livet i byn Emmerdale.
18.30 R.u.m [897359] Inredningstips och finska hem.
19.00 Sjuans nyheter [331798]
19.15 Kauppalehtis ekonominyheter [945311]
19.25 Dagens väder [4279359]
19.30 Dolda liv [518205]
20.00 45 minuter [615717]
21.00 C.S.I. New York [298330] Amerikansk polisserie. Se tiden an.
21.55 Viking Lotto och Joker [3619175]
22.00 Tians nyheter [156069]
22.20 Resultatrutan [3878427]
22.35 Skogsarbetarna [9565972] Amerikansk dokumentärserie om skogsarbetarnas svåra och farliga arbete i Oregon.
23.35 Sanning eller myt [6705311] Allvarlig vetenskap ur en humoristisk vinkel.
0.40 Tredje stenen från solen [7007557] Del 2 av 2. Dick har endast ett mål i livet: Att slippa Janet så fort som möjligt!
1.10 Repliken [8176002]
2.10–5.30 Den rätta [92816064]

”Nyckelknippa upphittad på Ålandsvägen!
RING TEL 040 861 0466.

debatt

Inga direktiv om snus

Rederi Ab Eckerös vd **Björn Blomqvist** besvarar de frågor som ställdes av en insändarskribent i gårdagens Nya Åland.

”Vi uppgav när vi i januari 2008 meddelade om vår avsikt att registrera M/S Eckerö i Sverige att vi inte räknade med någon minskning av lönekostnaderna med anledning av denna åtgärd. När vi offentliggjorde vår avsikt att registrera M/S Birka Paradise i Sverige var den svenska kronan värd ca 20% mindre än ett år tidigare och vi kan alltså se att en registrering i Sverige innebär dels direkta lönekostnadsminskningar dels en långsiktigt minskad valutaexponering.

Det finns inga nya direktiv från någon myndighet angående snusförsäljning ombord på svenska och finska handelsfartyg. Vad som finns är ett samförståndsprotokoll mellan Rederierna i Finland r.f., Viking Line Abp, Tallink-Silja Oy, Rederi Ab Eckerö och Tullstyrelsen i Finland. I detta protokoll förbinder sig rederierna till en viss frivillig självreglering. Vi anser oss ha goda grunder att tro att detta initiativ bidrog till att finska staten valde att inte kriminalisera snus i Finland. Dock kvarstår osäkerheten kring hur den åländska tobakslag som trädde i kraft i januari 2008 skall tolkas vad gäller snusförsäljning ombord på fartyg registrerade på Åland.

Björn Blomqvist
VD
Rederi Ab Eckerö”

Tilläggsbudget i tid i kärva tider

Lagtingsledamot Barbro Sundback klagar i media över landskapsregeringens tidtabell för årets första tilläggsbudget och på att regeringsledamöterna inte är närvarande när just hon vill debattera i lagtinget.

Lagtingsledamot Sundback är ute i ogjort väder!

I en tid med global finanskris och en snabb och kraftig nedgång av konjunkturen i vår närmaste omvärld lägger landskapsregeringen fram en första tilläggsbudget för år 2009 den 8 april. Budgeten har bland annat kunnat beakta nya prognoser från finansministeriet från slutet av mars.

Trots kärva tider har landskapsregeringen lyckats föra budgeten till Ålands lagting för beredning och beslut vid en tidpunkt som, enligt sammanställningen nedan, kan anses som normal eller till och med ovanligt tidig..

Datum för första tilläggsbudget åren 2000 - 2009

2000	4.4.
2001	17.4.
2002	22.4.
2003	11.4.
2004	26.4.
2005	13.4.
2006	12.4.
2007	13.4
2008	21.4
2009	8.4.

Även om tilläggsbudgeten kräver sin tid bevakade bland andra regeringsledamot Katrin Sjögren debatten i plenum och andra ledamöter bevakade debatten från sina arbetsrum för att träda till i lagtinget vid behov.

Något behov fanns inte i detta fall eftersom ledamot Sundback inte presenterade sitt ärende.

Christina Johansson-Gammals
partisekreterare

”Jag har aldrig sett Selander dricka”

Jag har i över 20 år varit kollega med Lars Selander. Vi har 3-4 gånger/år deltagit i olika evenemang runt om i Finland och Sverige. Jag har aldrig sett att han skulle ens öppnat en ölflaska, än mindre druckit sprit.

Sven-Olof Strand
pensionerad lektor
nykterist

Kattplågan

Tack för alla goda råd för att bli kvitt kattorna, men de flesta passar sej nog inte att genomföra (dessutom anser jag att det inte är min sak att hålla bort kattorna).

Framför allt känns det bra med stöd av flera med liknande problem.

Jag har nu gått vidare till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, återkommer senare med rapport.

Ulf Engman
Österns

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

Dåligt aprilskämt: Williams buss annonserar ut en resa till Stockholms bilsalong som försiggår 2010-2011. **0457.**

Fiskodling som ger 1 kg fisk med 1 kg foder: Trolleri? Nä, dom har vant fiskarna av med att skita! Eller har fiskodlarna någon bättre förklaring? **0457.**

Polisen på Åland får mig genast att tänka på Astrid L och på Kling och Klang...för ingen har väl glömt när en videouthyrare greps i A-rondellen med dragna tjänstevapen...:) **Tomten4.**

Jag önskar Night Wish tog tillbaka Tarja, världens bästa grupp men med Tarja. Saknar dom. **Lisa/ Sverige.**

”I rather have a gun and don´t need it then don't have a gun and need it!” Alien vs Predator. Poliser ska ha vapen! Fredens öar my ass, Åland är väl nästan vapentätast i världen per kapita? **040.**

Nyckelknippa upphittad på Ålandsvägen! **Ring tel 040 861 0466.**

Nej, polisen har inte semester utan du hittar dem i den förbjudna stadsdelen, alltså Högbackagatan, där de sysslar med sitt viktiga heltidsjobb. **040.**

Sopa vägarna! **040.**

Fredens öar ha ha ha. Då skulle inte lanskapsregeringen tillåta att finska armén har förtöjningsringar runt Åland åt sina krigsfartyg. De kontrollerar dem alla år. **0457.**

Kan poliser få genombrott? **050.**

Dagens taggigaste ris till det äldre par med en vinröd Ford Focus (ÅLW) som under måndagen slängde minst 3 säckar använda blöjor i återvinningskärlet för tetror vid Kantarellen. **En som betalar Mises sophantering.**

Hör du sageinvest som gnäller på svenskar som blinkar vänster i rondeller. Det är väl bättre än alla pottsorkar som inte blinkar alls. Då vet man ju om bilen kör runt i rondellen eller om den är på väg ut. Och det är i alla fall inte förbjudet att använda blinkersen. **Ha ha.**

Håller med om sandblåsning, helt sjukt när man har bilen på gården. Borde meddelas så man kan flytta undan bilen.:-(**040.**

Ålandskanalen sände svt1 från kl 20 och ca 1 tim framåt i söndags, kunde endast spela treans bingo. Har ni ingen koll på tiderna? **0457.**

Vad gjorde egentligen rektorn och 14! andra lärare till Vasa, i dessa ”spartider”? Deltog i yrkesprov? **Ännu en skattebetalare.**

Du. Ganska logiskt tycker jag att det var tomt på stan tjugo i fem, då ”kolliga dagar” slutade fyra. Folk läser tidningarna verkar det. Fin bild på stans paradgata dock! **040.**

Hej ”sommaren” Är en tjej på 25, men de kanske är för ungt? ;) **Kram sommartjejen.**

Finns det någon gnälligare kärring än en viss XX?! Hoppas ingen röstar på henne igen, låt gamla gummor gå! **0457.**

Det är riktigt kul att hamna i blåskontroll mm då man möter poliser som hälsar, ser glada ut och förklarar snällt inte bara slänger in armen och ropar: blåskontroll! **0457.**

Ännu ett vårtecken, vårlöken blommade i Bartsgårda i går, måndag. **0457.**

Inte konstigt att folk krockar med lastbilar när dom lär sig i bilskolan att svänga ut framför bilister. Ris till er i Hertz bilen! **Bilisten.**

Öspelsmedaljen var läcker. Saker och ting bör kostas på men inte 140.000 på en fontän där skaparen får 60.000! **Dåliga tider.**

Svart bajskorv mitt på vägen. Varje fotgängares dröm. **0457.**

Vem är dom två blondiner som åker runt på stan varje kväll i en Audi S4? Ni är snygga. Singlar? **H: intresserade killar.**

Jag undrar vad man skall göra för att få vara i fred på nätterna. När man är på jobb då. **040.**

Ålänningar! Det heter inte gamlan och nyan utan Blåan och Röan. **0457.**

Du Eckerölinjeägare, gråter du över för lite pengar, var glad i stället för att Eckerölinjen finns. Många tycker om Eckerölinjen. **0457.**

Stor, helgrå kastrerad hankatt försvunnen från Sonckstigen/Öhbergsvägen sedan söndag morgon. Saknar päls vid svansroten så svansen ser ut som en ekorrsvans. Snälla grannar hjälp oss att kolla att han inte blivit instängd någonstans. Har du sett honom ring **Camilla tel 040 962 3623.**

Hur kan 2 butiker inom samma firma ha olika priser på samma produkt? **0400.**

Mitt i prick! Kunde inte sagt det bättre själv. Tänker också se till att få ihop mycket sopor och aldrig vika en mjölktetra. **040.**

Finns det någon mataffär på Åland som säljer tångcaviar, behöver till vegetarisk smörgåstårta. **Tacksam för svar.**

Bra insändare Katarina, vi har alla möjligheter att bli ekologiska men det beror som vanligt på politikerna och då blir det som det blir man kan bara hoppas på deras förnuft. **0457.**

Man märker att det är vår när hojarna börjar tukta på stan:) med hoj menar jag sporthojar, inte mullrande 40-års krisgrejer. **040.**

Lite glas i maten? Kan säga att det finns många som inte ens har råd att äta. De svälter ihjäl. Tänk er för innan ni klagar. **0457.**

En fråga till Jan-Erik Karlström: får en konfirmerad döpa ett barn? **En av din konfirmander mars 1998.**
Mariehamns kyrkoherde Jan-Erik Karlström svarar:
– En konfirmerad får döpa ett barn om det är nöddop, till exempel på BB. Om man tror att en präst inte hinner fram får en kristen människa förrätta ett nöddop. Man döper i faderns, sonens och den helige andes namn, säger barnets namn, Fader vår och välsignelsen - och så är det färdigt. Det räcker faktiskt om man är medlem i kyrkan. Man behöver inte ens vara konfirmerad.

NYANS ROS

...till **skepparen** på m/s Alfågeln som i måndags lugnade försenade resenärer i en stressig situation. Rosen kommer från .**Skärgårdsparet**

HÄLGE

ZITS

”...finanskrisen fräter på den ideologiska renlärigheten på ekonomins område...
BJÖRN SUNDELL I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Mitt i allt Nina Fellman

Vad var det som plågade Luther så?

Den senaste veckan har jag begåvats med följande:

En grundgenomgång av Martin Luther och reformationen.

En repetition av Ålands historia fram till 1921.

Spridda skurar gymnasiematematik, -fysik och -geografi.

Högläsning samt instruktioner för en åttaåring i hur man skriver en recension.

Som mamma till fyra skolbarn får man oändliga möjligheter till fortbildning, och ständiga påminnelser om all den kunskap man glömt. Visst kom jag ihåg när jag läste det att Luthers beskyddare hette Fredrik den vise, men hade någon frågat hade jag inte haft en aning.

När storpojken pratar om erosion och korrosion minns jag att jag var riktigt bra på floddeltan och korvsjöar. Mellanpojkens samhällskunskap påminner om att jag någon gång borde fördjupa mig i Ålands närhistoria. Jag misstänker att det skulle förklara mycket som jag inte begriper idag.

Och jag blir ödmjuk av recensionsinstruktionerna. ”Det är viktigt vad du skriver, för dina klasskamrater läser det. Om du skriver att en bok är bra kanske de vill läsa den.”

Se där, journalistens makt i ett nötskal.

Begravt någonstans inombords finns kanske fortfarande förmågan att lösa krångliga (nåja) ekvationer eller förklara merkantilismen i Europa, men med mindre än hypnos får jag inte fram den kunskapen.

All min universitetsutbildning har upplösts i vaga aningar om en massa saker, och väldigt lite definitiv kunskap. Om jag i dag tar fram min slutavhandling från Åbo akademi så förstår jag inte hälften av hänvisningarna till all världens franska sociologer. Det som fastnat bäst är det som var roligt att lära sig.

Kunskap är absolut inte förgäves, det menar jag inte, men den har en tendens att upplösas som spår i sanden. Man vet att man gått den vägen, men det syns inte längre. Kvar finns en ungefärlig erfarenhet, en vägbeskrivning, en vetskap om hur man hittar kunskapen igen om man behöver den.

Kanske utvecklar kunskap hjärnans förmåga att förstå krångligare och mer komplicerade saker, även om man glömt bort själva pusselbitarna för den stora bilden.

När min Lillbatting och jag går till biblioteket lånar vi ofta faktaböcker om djur. Dels är dom gulliga (särskilt apor), dels får man så bra underlag för frågesporten vi brukar hålla i bastun.

Om det är något man lär sig av att se sina barn lära sig, så är det att lusten och glädjen är det bästa hjälpmedlet. Visste ni till exempel att Martin Luther besvärades av ständigt dålig mage och gaser för att han var tvungen att provsmaka sin hustrus nybryggda öl? Den kunskapsbiten kommer både Lillsippan och jag ihåg betydligt längre än de 95 teserna på kyrkporten i Wittenberg.

Öppenhet enda boten för medberoende

Passar inte. En rektor är en ledare, en auktoritet som genom ett opassande uppträdande som pågår opåtalat gör alla sina kolleger delaktiga.
Foto: ERKKI SANTAMALA

En flodhäst i vardagsrummet. Så beskrev författaren och terapeuten Tommy Hellsten hur det är att leva i en familj med en människa som missbrukar, alkohol eller något annat.

Man försöker desperat dölja, smyga runt, ignorera och hemlighålla den oerhört påtagliga flodhästen som sitter där mitt i vardagen och är ful och äcklig och skamfylld.

Utan några andra jämförelser i övrigt vad gäller graden av bruk eller missbruk, kan man säga att detta var vad yrkesskolans rektor **Lars Selander** utsatte sina kolleger och elever för med sitt beteende på resan till Vasa.

En rektor är en pappa för sin skola, en auktoritet som ska bära ansvaret för skolan, för sina kolleger och elever, för helhetens goda namn och rykte. När han eller hon sviker det förtroendet och sitt uppdrag reagerar de flesta precis som kollegerna i yrkesskolan gjorde, med lojalitet, med skam och med en önskan att dölja det inträffade, att skydda personen, skolan och sig själv.

Ingen vill vara den vars pappa super.

Man kan kanske tycka att alla kan begå misstag. Vi vet ännu inte om detta var en isolerad incident eller en del i ett mönster. Självklart ska man ta personen Lars Selanders ursäkt på allvar och jobba vidare från det, och självklart får man förlåta. Om det finns ett djupare problem bör all hjälp ges för att komma tillrätta med det.

Det viktiga är dock att skärskåda det inträffade ur skolans, kollegiets och elevernas synvinkel. Det mönster av skam, tystnad och medberoende som genast omslöt Selanders uppträdande är inte bra. Det fortplantar skam och skuld, det skyddar ett beteende som inte bör skyddas och det upprätthåller mönster som vårt samhälle måste växa ifrån.

Ansvaret för Lars Selander är Lars Selanders, ingen annans. Hade han tagit ansvar för sitt beteende hade han omedelbart när han nyktrat till tagit itu med konsekvenserna av sitt beteende och släppt sina medarbetare fria från det. Det gjorde han först när han blev tillsagd.

Det fanns en tid, inte alltför länge sedan, när berusning på arbetstid, på fester och resor inte ansågs olämpligt, eller åtminstone inget man höjde på ögonbrynen åt. Så är det inte i dag.

Det finns på de flesta större arbetsplatser i dag en skriven policy och större kunskap om hur man hanterar incidenter av detta slag. Det betyder inte att det är roligt eller lätt, men det är fullkomligt nödvändigt att dels lyfta på frågan, dels se till att det är fullkomligt klart att sådant inte händer igen.

En rektor har förvisso rätt till ett privatliv, precis som alla andra, men det privatlivet måste levas när han eller hon inte uppträder i tjänsten. Det gör man på tjänsteresor, gemensamma julfester och andra tillställningar där kollegiet och arbetskamraterna samlas.

Om vi återgår till den inledande parallellen kan man resonera så här:

En flodhäst i vardagsrummet måste uppmärksammas. Man måste peta på den med en pinne och säga att den står på fel plats och är i vägen. Om någon tycker att denna slutsats är för hård, och att en fråga som denna inte hör hemma i offentligheten, ställ då följande följdfråga: Om vi inte tar upp frågan nu, hur ska vi då göra nästa gång, och nästa? Vem ska då bära på tystnaden?

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008:
7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/ Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publicer-ingsdag	Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färg-annonser	
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14
Lörd	tor	kl 14	tor	kl 12	tor	kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. **5,05** €+lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN	ÅBO	M:HAMN	M:HAMN	STOCKHOLM	M:HAMN
02.55 L →	07.00/08.15 →	13.35	04.25 →	09.30 /17.00 →	23.45
13.45 →	19.15/20.15 →	00.40 L	13.45 →	18.15 /19.30 →	02.50 L
			00.45 L →	06.10 /07.10 →	13.35
M:HAMN	H:FORS	M:HAMN			
23.55 →	09.55/17.00 →	04.15			

L = Långnäs

Transport till/från Mariehamn–Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg, varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid Ins/msa)

TALLINK
Check-in senast 30 min. före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn		
17.45 – 00.50	→	01.00 – 10.00
10.00 – 05.00	←	04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid Ins/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 16.4.2009

Rosella måndag–lördag

M:hamn		Kapellskär	Stockholm
08.00	▶	09.15	ca 10.45 C
16.00	▶	17.30	ca 19.00 C
15.30	◀	**12.00**	10.10 C
22.00	◀	**19.00**	17.10 C

Rosella söndag

M:hamn		Kapellskär	Stockholm
12.00	▶	13.15	ca 14.45 C
18.30	▶	19.30	ca 21.00 C
17.30	◀	**14.00**	12.10 C
23.00	◀	**20.00**	18.10 C

Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg.
*Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

Rosellas påskavvikelser: Skärtorsdagen 9.4. Högsäsongstidtabell avgång MH: 07.30, 12.45 och 18.30. Avgång Kapellskär 09.00, 15.00 och 20.00. **Påskdagen 12.4.** Söndagsturlista avgång MH 12.00 och 18.30. **Annandag påsk 13.4.** Söndagsturlista avgång MH 12.00 och 18.30.

Åland–Stockholm dagligen

ÅLAND			STOCKHOLM
01.10	L	▶	06.30
04.35	M	▶	09.40
09.55 1)	M	▶	15.30
14.25	M	▶	18.55
14.10	M	◀	**07.45**
23.35	M	◀	**16.45**
07.45	M	◀	**18.00** 1)
03.20	L	◀	**20.10**

Åland–Finland dagligen

ÅLAND			ÅBO/H:FORS
03.30	L	▶	07.35 Åbo
14.25	M	▶	19.50 Åbo
23.45	M	▶	10.00 Hel
14.10	M	◀	**08.45 Åbo**
01.00	L	◀	**21.00 Åbo**
04.25	M	◀	**17.30 Hel**

M= Mariehamn
L = Långnäs

1) Reservation för charteravgång.
Kontakta vår resebutik för information
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

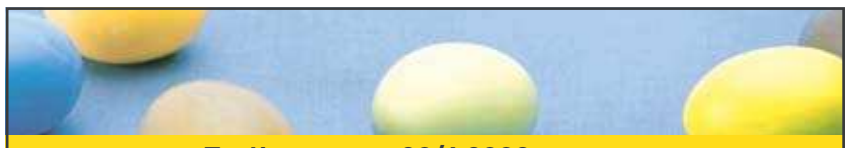

Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30
	Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	
	Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00

Extraturer i påsk:
Från Eckerö tors 9/4 och tis 14/4 kl. 8.30.
Från Grisslehamn ons 8/4 och mån 13/4 kl. 20.00.

Buss: Till Stockholm **Cityterminalen** vid alla båtankomster. Från Stockholm **Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter** före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

	M:hamn		Sthlm
Alla dagar	10:00	→	15:45
	Sthlm		**M:hamn**
Sönd-Onsd	18:00	→	02:00
Torsd-Lörd	18:00	→	03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

STADSBUSSEN
Påsktrafiken

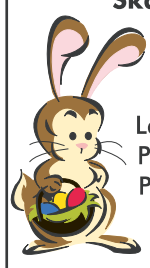

Skärtorsdag 9/4: trafiken **slutar kl. 18.10**

Ingen trafik:
Långfredag 10/4
Påsklördag 11/4
Påskdagen 12/4
Annandag påsk 13/4

GLAD PÅSK önskar Stadsbussen Ab

dagens ålänning

"Alla fåglar är trevliga på sitt sätt"

Dagens ålänning **Sam Hohental** från Mariehamn har följt sin fru till arbetet och fått motion på samma gång. På vägen hem stannade han till för att prata med bekanta. Han tar sig också tid att prata en stund med Nyans utsända.

Sam är pensionär. Innan pensioneringen jobbade han 38 år på Viking Line, som "allt möjligt" ombord på färjorna.

Nu på våren pysslar han på gården och skådar fåglar. Sam är nämligen en amatör-ornitolog och nu på våren finns det mycket att titta på och "bonga".

Vilken är den mest sällsynta fågel du sett?

Efter långt funderande kommer Sam fram till att det kan vara skärfläckan, som han såg för ett antal år sedan i södra Mariehamn.

–Å andra sidan är alla fåglar trevliga på sitt sätt.

Sam skådar fåglar mestadels på Åland, men har också gjort en resa till Estland.

Promenad. Sam Hohental har promenerat med sin fru till hennes arbete och sedan stannat för en pratstund med en bekant. Foto: JONAS EDSVIK

Ett annat stort intresse är krigshistoria. Med en far som var bataljonsläkare i den finska armén och förde dagbok finns det mycket att ösa från.

–Det är mycket pusselbitar att lägga och det är ett långt projekt.

Hur firar du påsk?

–Vi får besök av goda vänner till stugan i Saltvik Toböle. Det är en traditionell träff. Om vädret tillåter eldar vi en påskbrasa.

Klär ni ut er till häxor?

–Nej.

Vem vill du hälsa till?

–Jag vill hälsa till alla ungdomar som röker att de ska fimpa. Det gäller i och för sig även äldre.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

vädret

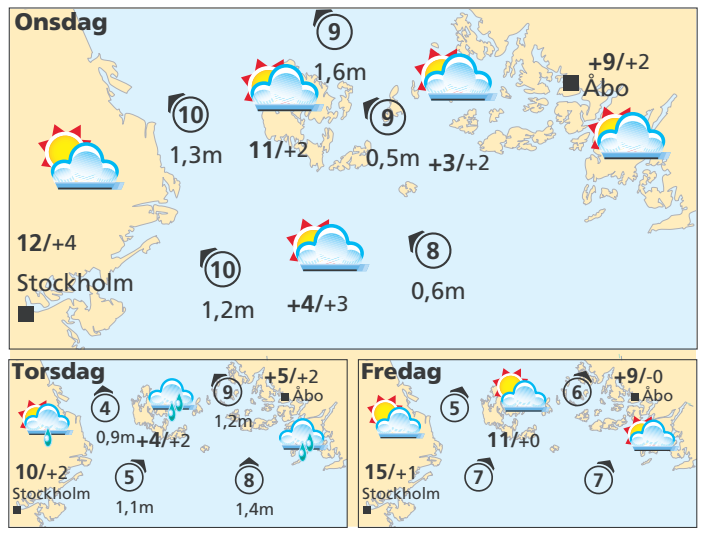

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	+3	
Åbo	+2	
Helsingfors	+2	
Stockholm	11	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+3	NO	2
Märket	+0	N	1
Kumlinge	+1	NNV	3

Vattenståndet i går kl 15

Åbo -16 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	6:44	20:42
Helsingfors	6:23	20:22
Stockholm	5:53	19:48

Max/min temp. 31.3 - 7.4. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+11,2	6.4.	-3,1	2.4.
Åbo	+10,0	3.4.	-4,3	2.4.
H:fors	+11,7	3.4.	-2,1	2.4.

* =Dagar saknas

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+4	
Åbo	+8	
Helsingfors	+8	

Utomlands i går

Köpenhamn	13	Madrid	14
Oslo	+9	Rom	18
Bryssel	11	Aten	17
Moskva	+3	Las Palmas	21
London	13	Phuket	33
Paris	14	Peking	25

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +lsa

dagens rätt

Sej med krispigt täcke

2-3 krm salt
1 krm peppar
600 g sejfiléer, skurna i bitar, eller tinat "block" skuret i bitar
2 tomater, hackade
2 dl vitt bröd, smulat
1 dl parmesan, riven
1 dl persilja, hackad
1 dl timjan eller basilika, hackad
1 msk olivolja

Salta och peppra fisken. Blanda tomat, bröd, parmesan, persilja, örtkrydda och olivolja. Bred blandningen över fisken och tillaga mitt i ugnen ca 30 minuter. Servera med potatis och sallad.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA** 0457 323 4444 **RING** 018 23444

MEXX
Koftor -30%
gäller ons-lör
TARA
SITTKOFF GALLERIA, MARIEHAMN
Påsköppet:
må-fre 10-17.30, to 10-17, lör 10-15

PÅSKÖPPET
Långfredagen, påsklördagen, påskdagen, påskannandagen
14.00 - 20.00
SOLTUNA restaurang & café
Getabergen
tel. 49 530

Fönster och dörrar
MONTERADE
I stil med ditt hus.
Ring och beställ gratis förevisning:
Tiivituote Oy
Stefan Toivola 020 7690 323
tiivi
www.tiivi.fi

VÅR-JACKOR
FÖR DAMER
t.ex. trenchcoat modell i svart, beige, rött m.m.
Även större storlekar!
Herrkläder upp till storlek 6XL!
Hillings
TORGGATAN 15, TEL. 19 160
Vardagar 9.30-17.30, lörd. 10-14

Kycklingar i tråd & ull
Trådkyckling för ägg
av Sture & Anette Ahlström
SALT
KONSTHANTVERK
Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

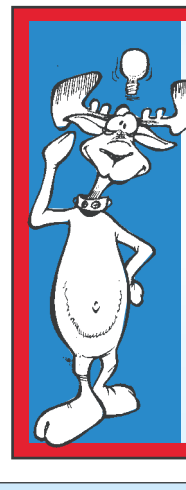
Ampro verktygsbox VE-47130 med 69 verktyg

124,-
Nya öppethållningstider i butiken:
Mån-fre 7.30-17.00 Lörd 9.00-14.00
HOLMBERGS
• TEKNIK • KVALITET •
Godbyvägen tel. 23 555 www.holmbergs.ax

En energiekonomisk föregångare.
SKAALA® FÖNSTER OCH DÖRRAR
A
B
Skaala – bästa hjälpen för energi-inbesparing!
Nu också på Åland. Vi säljer också innerdörrar. Enda fönstret som fick fulla fem poäng.
Buba Sjölund, tel 040 583 4449

skaala.com

ÅRETS STORA BÅTHÄNDELSE ★★★ KALMERS ★★★ BÅTDAGAR
17–18 APRIL 2009
Värt att vänta på ... Vi hör av oss!
VIKINGAGRÄND VARDAGAR 8.30–17, LÖRDAGAR 10–14 TEL 28 827, 28 830 WWW.KALMERS.AX